

1 SVJEDOK: DEAN MANNING [nastavak]
2 [Svjedok odgovara putem prevodioca]
3 Ispituje gđa Šoljan: [nastavak]
4 P: Dobro jutro, gospodine Manning.
5 O: Dobro jutro.
6 P: Gospodine Manning, Vi ste juče spomenuli tri velika izveštaja koja
7 ste sačinili vezano za istrage o masovnim grobnicama oko Srebrenice. Da li se
8 sećate kada ste načinili te izveštaje, kako bi to ušlo u zapisnik?
9 O: Izveštaji su bili napisani vezano za pojavljivanje u sudnici, tako da
10 ponekad pobrkam datume, ali mislim da je to bilo 2000., 2001. i 2003. godine.
11 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Molim sada dokazni predmet, P00649. Molim
12 da se prikaže u sistemu elektronske sudnice.
13 P: Gospodine Manning, da li prepoznajete ovaj izveštaj?
14 O: Da. Ovo je naslovna strana izveštaja koji sam sačinio do maja 2000.
15 godine.
16 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Molim sada dokazni predmet P00468.
17 P: Gospodine Manning, da li prepoznajete ovaj dokument?
18 O: To je sledeći izveštaj, koji sam načinio u februaru 2001. godine.
19 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Sada molim dokazni predmet P02994, molim.
20 O: Ovo je treći izveštaj, koji je završen 24. avgusta 2003. godine.
21 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Hvala. Molim sada dokazni predmet P02993.
22 P: Gospodine Manning, molim Vas da nam kažete o kakvom dokumentu se
23 radi.
24 O: Ovo je poslednji izveštaj, koji sam načinio i koji sam završio 27.

25
26
27
28
29
30

1 novembra ove godine.

2 P: Molim da pogledamo drugu stranu ovog izveštaja. Ovde imamo dve
3 kategorije brojeva i tu imamo, gde stoji da "sve žrtve iz Srebrenice /?su/
4 identifikovane putem analize DNK, i to od strane MKNL-a", a zatim imamo "Žrtve
5 iz Srebrenice identifikovane putem DNK analize." Imamo brojeve "5021" i "4917"
6 /?4017/.

7 G. MEEK: [simultani prevod] Časni Sude, u skladu sa Vašom odlukom od
8 juče, ovo je nov materijal, postavljaju se pitanja o novom materijalu. Dakle,
9 radi se o DNK analizama koje je načinio MKNL, dakle Međunarodna komisija za
10 nestala lica. I mi smo juče, odnosno... da, ustvari juče, bukvalno bili zatrpani
11 svim ovim stvarima. I tako da ulažemo prigovor na svedočenje ovog svedoka u vezi
12 bilo čega vezano za ovu organizaciju i analizu DNK analize.

13 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Pre svega htela bih da kažem da gospodin
14 Manning ne svedoči, odnosno ne objašnjava podatke koji su činili osnovu za
15 međunarodnu komisiju kao osnovu za podatke koje se nalaze na njihovom spisku.

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Osim toga, gospodin Manning se oslanjao na sve ono na šta se oslanjala
2 gospođa /sic/ Helge Brunborg tokom svog svedočenja 01. februara, takođe na sve
3 izveštaje koje je on sačinio 21. novembra 2005. godine, kao i spisak o
4 Srebrenici. I svi su ovi dokazni predmeti usvojeni kao dokazni predmeti P02416 i
5 P02418.

6 Takođe, mi smo... a da nisam... Mi smo juče načinili poređenje njegovih
7 podataka i zaključili smo da dve trećine, odnosno da sve ono što se nalazi u...
8 odnosno da dve trećine podataka koji se nalaze u izveštaju gospodina Brunborga
9 iz 25. godine /?2005. godine/ se nalaze takođe u izveštaju gospodina Manninga.
10 Dakle, radi se o istoj vrsti podataka istoj vrsti osnove.

11 G. MEEK: [simultani prevod] Uz dužno poštovanje, ukoliko gospodin
12 Manning ne može da svedoči i ne može da objasni osnovu svih podataka od
13 Međunarodne komisije za nestala lica i ako on samo želi da nam ponudi njihove
14 rezultate i ako mi treba da prihvatimo te rezultate samo u dobroj veri, onda
15 ulažemo prigovor.

16 A sad, što se tiče njihovog ovog novog argumenta da oni pokušavaju da to
17 uvedu na mala vrata, kada kažu: "Pa, ustvari, demograf Helge Brunborg je

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ustvari koristila /sic/ deo njegovog izveštaja," a kao što je gospodin Živanović
2 juče rekao, taj izveštaj je veoma sporan. Međutim, ovde se radi o potpuno
3 odvojenom pitanju i ja ne mislim da bi bilo prikladno da Veće kaže: "Pa dobro,
4 nekoliko meseci ranije, jedan demograf..." Ako tada nisu uloženi bili prigovori,
5 onda su vrata širom otvorena za sve ostalo. Mi smo kategorički bili uložili
6 prigovor vezano za ovu vrstu svedočenja. To je bilo prošle sedmice. Vi ste u
7 ponedeljak doneli svoju odluku u vezi sa tim i Vi ste rekli da ovaj svedok može
8 da rezimira svedočenja i dokaze koji su bili pred ovim Većem. Međutim i to je u
9 redu.

10 Ali on sada pokušava da rezimira izveštaje svedoka koji se nikad neće
11 pojaviti pred ovim Većem. I ja bih hteo da kažem da najbolji dokaz svega ovoga
12 je ustvari u Vašoj odluci, strana 24, odluka o prihvatljivosti presretnutih
13 razgovora, a to je da najbolja odluka samo znači da Veće očekuje da će strane
14 izvesti najbolje dokaze s obzirom na okolnosti.

15 Evo mi smo ovde u sudnici već godinu i po dana i Tužilaštvo je moglo da
16 pozove sve ove eksperte, DNK eksperte, kao i sve one druge ljude koji su sve to
17 prikupili i sve ljude koji su učestvovali u tome da se dođe do ovih zaključaka,
18 kako oni kažu.

19 Ja sam takođe poslao jedan *e-mail* Tužilaštvu i oni su bili ljubazni da
20 mi odgovore *e-mailom* i da me obaveste da, "koliko je nam poznato," dakle

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Tužilaštvu, "međunarodna komisija ne čini... ne sačinjava detaljnije izveštaje
2 za treće strane i to iz razloga poverljivosti."

3 Mi smo tražili pojašnjenja vezano za to šta se podrazumeva pod
4 originalnim spiskom. Dakle, nije nam bilo jasno da li s... Mi smo ustvari
5 tražili... za izveštaj međunarodne komisije iz 1999. godine. Dakle, Tužilaštvu
6 je poznato da ova organizacija ne prosleđuje detaljnije izveštaje zbog
7 privatnosti i moguće je da zbog toga nisu njih pozvali.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Shvatili smo šta želite da kažete.

9 Gospođo Šoljan, da li Vi želite nešto kratko da kažete?

10 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Evo, samo ukratko.

11 Samo bih htela da kažem da Odbrana nije bila uložila prigovor na osnovne
12 podatke na koje se oslanjala gospođa Helge Brunborg, a to su ovi isti podaci na
13 koje se oslanja i gospodin Manning.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

15 Gospodine Živanoviću.

16 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Pridružujem se onome što je rekao
17 gospodin Meek, ali takođe bih hteo da dodam da je Odbrana gospodina Popovića
18 uložila prigovor na sve nalaze gospođe Brunborg i to u pred-pretresnoj fazi ovog
19 suđenja.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To ste već bili rekli juče.

2 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Hvala.

3 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Pre nego što odlučimo o ovome, gospođo
4 Šoljan, Vi niste završili sa postavljanjem pitanja, pre nego što je gospodin
5 Meek intervenisao. Da li biste mogli da postavite pitanje koje ste hteli,
6 ustvari da postavite /?pitanje/ gospodinu Manningu? Dakle, koja je bila suština
7 Vašeg pitanja?

8 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Pa, suština je bila da on objasni ove
9 brojke koje se nalaze na prvoj strani njegovog izveštaja. Dakle, u njegovom
10 izveštaju se pojavljuju dve brojke i ja sam jednostavno htela da on objasni o
11 čemu se radi.

12 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ali mi nismo videli ovaj izveštaj.

13 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Radilo se o dokaznom predmetu 02993,
14 strana 2 ovog izveštaja i ja sam govorila o onim ciframa koje su... koje su
15 masno odštampane. Prva je na kraju trećeg paragrafa, a druga cifra se nalazi na
16 vrhu poslednjeg paragrafa, na strani broj 2.

17 SUDIJA KWON: [simultani prevod] To je prva strana.

18 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Ali u sistemu elektronske sudnice radi se
19 u drugoj strani.

20 [Sudije vijećaju]

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim, gospodin Meek, gospođa Šoljan i
22 u manjoj mjeri gospodin Živanović su napravili veliki, veliki krug, da bismo se
23 sada našli na istom mjestu gdje smo bili juče.

24 I još jednom, nadam se da posle toga više neće biti nikakvih
25 intervencija. Mora da se povući jasna razlika između onoga što su vlastiti

26

27

28

29

30

1 zaključci svjedoka, u njegovom vlastitom izvještaju, gdje se on oslanja na
2 različite izvore, uključujući, ali ne isključivo, vlastite nalaze. I kada se
3 oslanja na izvore koji nisu pred ovim Pretresnim vijećem, njegov iskaz, njegov
4 izvještaj se ograničava samo na to da je to jedan od njegovih izvora a ništa
5 drugo. Drugi izvještaj na koji se on oslanja, on nije nešto što se uvodi u spis,
6 nije nešto što se dovodi u pitanje. On nije među dokazima u ovom predmetu.

7 Ako se ovaj svjedok oslanjao na izvještaje o DNK do kojih je došao MKNL,
8 onda to ne znači da on analizira izvještaj do kojeg je došao MKNL i da on sad
9 donosi zaključak da li je to prihvatljivo ili ne. On treba da se ograniči na
10 svoje zaključke, koje je usvojio u svrhu upravljanja svog izvještaja, a da
11 navede izvor kao izvor. To, u krajnjoj liniji, znači da će se to samo tumačiti u
12 pitanju ili rezultirati pitanjem koliku ćemo težinu pridati zaključcima ovog
13 svjedoka koje on navodi u svom izvještaju. Ali kada dođemo do te faze, onda ćemo
14 se oslanjati i na zaključke drugih koji su izneseni pred ovim Vijećem i koji se
15 mogu verifikovati.

16 Mislim da smo sada bili jasni i molim Vas... Gospodine Meek, izvolite.

17 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

18 Samo da bi bilo jasno: on može da se oslanja na ove izvještaje o DNK,
19 nalazima DNK, ali oni neće biti predloženi Pretresnom vijeću, njihove metode i
20 njihove analize, samo brojevi na koje se on oslanjao.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi nemamo analize DNK, niti protokol
2 koji je korišten u sistemu dolaženja do tih informacija, niti proces koji je
3 poduzet, niti metode. To nije pred nama. U ovom trenutku, za ovo svjedočenje -
4 možda ćemo imati u drugoj situaciji - ali kada je riječ o ovom svjedočenju, ovaj
5 izvještaj MKNL-a na koji se poziva on u svom izvještaju, ono što imamo je
6 njegovo usvajanje rezultata MKNL-a kao jedno od njegovih izvora i ništa drugo.

7 Da, gospodine McCloskey.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo da skrenem pažnju Vijeću.
9 Gospodine predsjedavajući, mi nikada nismo dobili nikakav prigovor u vezi sa
10 izvještajem Helge Brunborg. Bilo je razlika u smislu da su se osporavali podaci.
11 Ali pogledao sam u zapisnik, nikada nije osporavano uvođenje izvještaja Helge
12 Brunborg ili nalazi DNK na kojima se temeljio taj izvještaj. Na temelju toga, mi
13 smo i zamislili iskaz gospodina Manninga u ovom smislu.

14 A ako postoji prigovor na one podatke o nalazima DNK koji su osnovi tog
15 izvještaja, onda je moja namjera, naime moj zahtjev... moj zahtjev Vijeću bi bio
16 da onda izvodimo i te dokaze. Jer ja sada po prvi put čujem, mjesecima, iskreno
17 govoreći, da se traži da se dozvoli da bude, odnosno da se ulažu prigovori na
18 podatke MKNL-a. I ako oni zaista ulažu prigovor na to, onda ćemo mi tražiti da
19 ti ljudi dođu i svjedoče pred Vijećem.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko sam ja shvatio, gospodine
2 McCloskey, u ovom trenutku postoje dvije prepreke za to. Jedan je prigovor
3 gospodina Meeka da se uvodi u spis ovaj izvještaj putem svjedočenja sadašnjeg
4 svjedoka, dakle izvještaji koji nisu na drugi način bili predloženi Vijeću. To je
5 jedno pitanje.

6 Drugo pitanje... i to nas nimalo na brine jer mislim da smo bili jasni.
7 Jedino gospodin Meek stalno ne shvata to što smo rekli, uz puno poštovanje,
8 gospodine Meek.

9 Drugi prigovor je prigovor koji je pokrenuo gospodin Živanović, a mi
10 sada nismo u poziciji da to kontrolišemo, jer nemamo na raspolaganju u
11 transkriptu ono što je on rekao u relevantno vrijeme. On tvrdi da tokom
12 svjedočenja gospodina Brunborga - on je jasno rekao, naime iznio prigovor na to
13 - ako je to tako, molim Vas, provjerite to, i ako i dalje stoji taj prigovor i
14 ako se na njega ukaže, onda ćemo, ako nam ukažete na to, onda ćemo u tom
15 trenutku razmotriti šta treba da se uradi. Ali u ovom trenutku nemamo kontrolu
16 nad tim šta je gospodin Živanović tada izjavio.

17 Situacija kakva jeste sada je da mora da smo mi razumjeli njegov
18 prigovor. Prigovor je očigledno postojao na drugi način nego što je bio sad i
19 molim Vas provjerite to.

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mi smo razgovarali o tome, kao što to
21 uvijek i radimo. Gospodin Živanović... i on... on će biti u mogućnosti da Vam to

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 objasni. Njegov prigovor je bio kao prigovor na rezultate. Naime, mi smo poslali
2 neki faks, podnesak faksom i on se... Rekli smo da ćemo se ponovo vratiti na
3 iskaz gospodina Helge Brunborga i riječi je bilo o materijalu koji je uveden u
4 spis. On tada nije uložio nikakav prigovor na to.

5 Jer nije bilo prigovora prije nego što je svjedočio gospodin Brunborg,
6 pošto tamo nije bilo nikakvih dokaza u vezi sa DNK, niti je bilo prigovora nakon
7 njegovog svjedočenja, jer se on nije oslanjao ni na kakve dokaze, nikakve dokaze
8 u vezi sa DNK. Dakle, u posljednjem trenutku mi sada dobijamo prigovor na to.

9 I zbog toga mislimo da bi bili primjereno da se pozovu odgovarajući
10 ljudi da svjedoče, zato što su ovi dokazi od suštinskog značaja za navode da je
11 riječ o genocidu. Jer mi se više ne oslanjamo na antropološke podatke da
12 utvrdimo minimalne brojeve. Ovo je mnogo više od toga: ovo su suštinski dokazi
13 na koje oni neće moći da ulože prigovore. Jer do sada, sve što oni imaju su
14 demografski eksperti, vještaci. A ovdje je riječ o materijalu koji ima sasvim
15 drugi suštinski značaj, jer mi želimo da to uđe, da Vijeće da punu vrijednost
16 tim dokazima. I ako dobijamo ove prigovore u posljednjem trenutku, to onda
17 izaziva problem. Mi smo se oslanjali na to da ranije nije bilo prigovora na to.
18 Mi možemo da riješimo taj problem, da dovedemo tu osobu, i mislim da mi to još
19 uvijek možemo da uradimo u vremenskom roku koji nam je na raspolaganju.

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Dakle, tu se sada nalazimo.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja sugerišem, umjesto da gubimo još
3 vremena na tome, da Vi podnesete odgovarajući podnesak i mi ćemo se hitno baviti
4 tim podneskom, gospodine McCloskey. Ako uložite taj podnesak danas, mi ćemo se
5 pobrinuti da skratimo rokove za odgovore na Vaš podnesak i bićemo u mogućnosti
6 da donesemo odluku do kraja sedmice, prije nego što odemo na odmor.

7 G. MEEK: [simultani prevod] Ako mogu kratko da odgovorim.

8 Prvo, mislim da je gospodin McCloskey, kad je iznosio svoj argument,
9 kada je rekao da nije bio upoznat sa našim prigovorom, mi smo cijelu prošlu
10 sedmicu ulagali prigovore i zajednički podnesak i rekli da ovaj svjedok nije
11 primjeren svjedok da se putem njega uvode ovi rezultati.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, gospodine Meek, Vi ste to već
13 rekli. Dajte da sada nastavimo. Imaćemo još svjedoka. I molim Vas da sada se tu
14 zaustavimo, jer rezultat će ovoga biti vjerovatno to što će Tužilaštvo sada
15 imati mnogo jače argumente nego što je imalo do sada.

16 U svakom slučaju, dajte da nastavimo.

17 Izvolite, gospođo Šoljan.

18 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

19 Možemo li se sada vratiti?

20 G. MEEK: [simultani prevod] Časni Sude, samo da nam možda
21 prokomentarišete to da će rezultat toga biti da će Tužilaštvo verovatno imati
22 snažnije izvođenje dokaza nego što je bilo ranije.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U vezi sa ovim pitanjem, jer očigledno,
2 ako nema dokaza na koje se ne ulažu prigovori, odnosno ako Vi ulažete prigovore
3 na dokaze o DNK i time će se - a to je očigledno u ovom trenutku da Vi ulažete
4 prigovore - onda će se otvoriti vrata za Tužilaštvo da izvodi te dokaze i to je
5 vrlo ozbiljna stvar.

6 G. MEEK: [simultani prevod] Ja shvatam, ali mislim da svi shvatamo da je
7 Tužilaštvo imalo godinu i po dana prije početka suđenja, dakle čak i mnogo
8 prije, da odluči da pozove te ljude, a ne da sada ih poziva u posljednjem
9 trenutku.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je postojao sporazum da neće
11 biti prigovora. Sada ima prigovora. Prema tome, mi ćemo nastaviti sa radom u
12 skladu s tim.

13 Gospođo Šoljan, izvolite.

14 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod]

15 P: Gospodine Manning, možete li objasniti šta znače ove dvije kategorije
16 cifara koje su masnim brojkama ispisane u ovom izvještaju?

17 O: Časni Sude, ova cifra od 5.021 odnosi se na identifikaciju tijela
18 koja su... čiji su dijelovi tijela odgovarali spisku odnosno izvještajima
19 nestalih osoba iz Srebrenice i to su tijela koja su nađena u grobnicama - u
20 malim grobnicama i u masovnim grobnicama - i to su bili nalazi na površini. Tu
21 su takođe... tu je takođe uključen podatak o 758 jedinstvenih DNK nalaza,
22 koji... to su osobe koje praktično još... koje su identifikovane, ali su se

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nalazile u grobnicama u vezi sa Srebrenicom, koje su povezane sa Srebrenicom.
2 Dakle, riječ je sve... o tijelima koja su identifikovana iz Srebrenice.
3 Drugo... drugi podatak, 4.017, vjerovatno... moram da kažem da je
4 vjerovatno taj broj mijenjan, mogu to poslije objasniti, u ovom trenutku je
5 4.017. To predstavlja moj izračun tijela, odnosno osoba koje su identifikovane
6 putem DNK postupka i to su osobe koje su... čija su tijela nađena u grobnicama
7 povezanim sa događajima u Srebrenici. I bez obzira da li Vi to prihvatili ili ne
8 prihvatili, to su žrtve pogubljenja koja su uslijedila nakon pada Srebrenice. I
9 tu se ne uključuju nalazi na površini te masovne grobnice koje su poznate
10 bosanskoj Komisiji za nestala lica ili Međunarodnom sudu u Hagu.

11 P: Kako ste došli do tog broja, gospodine Manning, tog broja 4.017?

12 O: Pa, ja sam u suštini uzeo taj podatak, podatak MKNL-a i na osnovu
13 mojih saznanja o grobnicama i vrstama kota koje su korištene za te lokacije, ja
14 sam podijelio taj podatak sa relevantnim grobnicama. I onda, tako da kažem, ja
15 sam sveo podatke na podatke koji se odnose na ostatke na površini - podatke iz
16 drugih grobnica - i onda sam došao do podatka koji je bio podijeljen na gotovo
17 sve grobnice. I onda sam u izvještaju predstavio osobe koje su identifikovane u
18 svim tim grobnicama i jednostavno sam taj podatak dodao ukupnom podatku i došao
19 sam do podatka 4.017.

20 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Časni Sude, možemo li na trenutak preći
21 na privatnu sjednicu jer bih željela da pokažem jedan dokaz koji je pod pečatom?

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, preći ćemo na privatnu sjednicu.

23 [Poluzatvorena sjednica]

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 19003-19005 redigovane. Poluzatvorena sjednica.

1 [Otvorena sjednica]

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Evo, sad smo na otvorenoj sednici.

3 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Molim da se sada prikaže dokazni predmet
4 u sistemu sankcije 2993, a da se prikaže strana 31 u sistemu elektronske
5 sudnice.

6 P: Gospodine Manning, molim Vas, da li možete da nam kažete o čemu se
7 radi?

8 O: Časni Sude, ovo je strana aneksa mog poslednjeg izveštaja. Odnosi se
9 na Novu Kasabu 1996. godine, dakle primarna masovna grobnica koja nije dirana. I
10 tu se navode svi relevantni ID brojevi, protokola, slučaja i takođe
11 identifikacioni broj MKNL-a. I takođe tu... takođe se navodi i još jedan
12 jedinstveni DNK profil, dakle jedinstveni u smislu da osoba još uvek nije
13 identifikovana.

14 P: Kako ste Vi načinili ovaj izbor?

15 O: Pa, ja sam načinio ovaj izbor u skladu sa procesom koji sam malopre
16 objasnio, dakle tako što sam izolovao i brojeve i kote.

17 Ali hteo bih da kažem da u ovom dokumentu sam načinio jednu grešku. Ja
18 sam ubrojao sedam osoba greškom u ovoj masovnoj grobnici. Dakle, ovih prvih
19 sedam referenci koje se navode pod "NKAS", dakle taj broj nije tačan.

20 P: Da li možete da nam kažete kako je došlo do te greške?

21 O: Časni Sude, tokom tog procesa odabira kota, zatim identifikacionih
22 podataka, referencije itd., dakle i kada se počne sa "NKAS-1," "2," "3," i tako
23 dalje, to su ustvari kote koje je pripremio dr. Haglund prilikom prvog pregleda
24 grobnice 1996. godine. Ja sam upoznat sa svim tim i znam da to predstavlja
25 ustvari individue koji su pronađene u toj masovnoj grobnici. Dakle, tamo je bilo
26 ukupno 33 kompletnih leševa u toj masovnoj grobnici.

27

28

29

30

1 I tokom pregleda sve dokumentacije, ja sam mislio da "NKAS", dakle ono
2 što predstavljaju površinske ostatke iz Nove Kasabe 1996. godine, dakle iz te
3 masovne grobnice. To je ustvari bila greška s moje strane, jer se to delimično
4 odnosilo na informacije koje sam dobio od Murata Hutića i od... ustvari od
5 bosanske Komisije za nestala lica. I da su... Ja sam onda, ustvari, verovao da
6 nije bilo drugih ekshumacija na području Nove Kasabe, odnosno da bosanska
7 komisija nije vršila dodatne ekshumacije, što je ustvari bilo pogrešno. Jer ti
8 podaci su se odnosili na ekshumaciju koju je vršila bosanska komisija na tom
9 području, a ja toga nisam bio svestan.

10 Dakle, ustvari, ovaj dokument ne bi trebalo da sadrži ovih prvih sedam
11 referenci.

12 P: Gospodine Manning, da li ste svesni da li postoje još neke greške u
13 Vašem izveštaju?

14 O: Časni Sude, ja sam se trudio da izveštaj bude što tačniji. Ja se
15 izvinjavam zbog ove konkretne greške. Članovi Tužilaštva, demografi i drugi su
16 pročitali moj izveštaj i to pažljivo, kako bi se osiguralo da nema drugih
17 grešaka. Mislim da nema drugih grešaka, a ova greška jednostavno se bazira na
18 mom pogrešnom shvatanju prvobitnih podataka i na prvobitnom izveštaju dr.
19 Haglunda. Dakle, ja mislim da nema drugih rešaka i ja sam se trudio da izveštaj
20 bude što tačniji.

21 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Da li sad možemo da vidimo stranu 23 i 24
22 dokaznog predmeta 2993 i to u sistemu elektronske sudnice. Odnosno, to su strane
23 23 i 24, /?22. i 23/ samog dokumenta.

24 P: Gospodine Manning, molim Vas da nam objasnite o čemu se ovde radi?

25

26

27

28

29

30

1 O: Časni Sude, ovo je dodatak mom izveštaju. "Tabela broj 1."
2 Jednostavno, radi se o spisku srebreničkih masovnih grobnica, dakle koje sam ja
3 prebrojao. Zatim, takođe, rezultati MKNL-a. S leve strane imamo naziv masovne
4 grobnice, onda imamo koordinate lokacije u sredini, a onda imamo broj
5 identifikovanih pojedinaca. Ako, recimo, pogledate pod "Čančari 1," tu nema
6 nikakvih podataka. To znači ili da tela nisu identifikovana ili nisu
7 ekshumirana, dakle ne postoje još uvek podaci.

8 Hteo bih da kažem samo da što se tiče unosa za Novu Kasabu 1996., tu bi
9 umesto 38 trebao ustvari da stoji broj 31.

10 P: Gospodine Manning, vidim na ovoj strani da imate dva rezultata za
11 Kozluk: "Kozluk" i "Kozluk površina." Da li možete da nam to prokomentarišete?

12 O: Časni Sude, ovaj unos koji se odnosi na Kozluk, gde imamo lokalitet
13 "KK" i broj "328", ti podaci se odnose na ekshumaciju koju je izvršio
14 Međunarodni krivični sud. Dakle, tu smo imali tri lokacije i tu se vidi da je
15 identifikovano 328 pojedinaca u toj primarnoj grobnici koja nije dirana.

16 Tokom mog razgovora sa Komisijom - i bosanskom i međunarodnom - za
17 nestala lica, oni su identifikovali jednu grupu dodatnih posmrtnih ostataka na
18 području Kozluka i to na površini i to mesto se nalazilo nekoliko stotina metara
19 od masovne grobnice Međunarodnog krivičnog suda koju je on obradio. I 14
20 pojedinaca je bilo identifikovano od strane MKNL-a. A takođe, ja sam, odnosno to
21 prihvatio kao deo masovne grobnice u Kozluku i to zbog nekoliko razloga: prvo
22 zbog mojih razloga sa gospodinom Hurtićem, nekoliko godina pre toga, vezano za
23 područje Kozluka. I ja sam jednostavno smatrao da to jesu dodatni posmrtni
24 ostaci. I smatram, odnosno verujem da su oni to ekshumirali upravo tamo.

25

26

27

28

29

30

1 Takođe, ja sam uključio te posmrtno ostatke u masovnu grobnicu Kozluk,
2 budući da je to dosta udaljeno od Srebrenice i ne vidim nikakvog logičnog
3 razloga zašto bi posmrtni ostaci žrtava iz Srebrenice bili blizu primarne
4 grobnice odakle su žrtve i ekshumirane.

5 P: A da li ste to uključili u Vašoj tabeli, odnosno druge površinske
6 ostatke?

7 O: Ne. Kada sam, recimo, vršio prebrojavanja u grobnici u Godinjskoj
8 bari, što nije striktno govoreći masovna grobnica koju je Međunarodni sud
9 obrađivao, međutim druge nismo... nismo brojali ostale površinske ostatke, iako,
10 naravno, oni predstavljaju deo masovne grobnice. Ali nismo brojali površinske
11 ostatke koje... čije podatke su prikupile druge organizacije.

12 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Molim da pogledamo sada drugu stranu ovog
13 izveštaja.

14 P: Tu imamo još jednu tabelu, tabela 2, i tu se nalaze masovne grobnice
15 Budak, Sandići, Blječeva 1, 2 i 3. Tu imate dakle i lokalitet i broj
16 identifikovanih pojedinaca. Da li ste to uključili kada ste zbrali ukupan broj
17 identifikovanih osoba od MKNL-a?

18 O: Nisam.

19 P: Zašto ne?

20 O: Časni Sude, ovo predstavlja... odnosno, to su bitne grobnice koje je
21 identifikovao MKNL i bosanska komisija. To su grobnice koje nisu bile poznate
22 Međunarodnom sudu. I dok sam ja obilazio ta mesta, odnosno dok sam bio i
23 pregledao dosje u kantonalnom sudu u Kozluku, ja sam posetio većinu tih
24 lokaliteta nakon što su tela ekshumirana, ali ja nisam bio prisutan tokom
25
26
27
28
29
30

1 ekshumacije i takođe nisam pregledao niti predmete niti tela. I na osnovu toga,
2 ja jednostavno to nisam uključio u onaj deo koji se bavi grobnicama koje je
3 obradio Međunarodni krivični sud.

4 P: Ako se vratimo na tabelu broj 1, da li je onda ukupan broj žrtava iz
5 Srebrenice, dakle 4.017, tačan broj?

6 O: Ne, izvinjavam se. Taj broj treba prepraviti u 4.010, budući da treba
7 ne uključiti onih sedam pojedinaca iz grobnice Nova Kasaba 1996.

8 P: A koliko je Vama poznato, da li je ovaj broj 4.010 konačan broj
9 vezano žrtve koje su identifikovane iz Srebrenice?

10 O: Naravno da nije. To je vrlo konzervativna procena i to na osnovu onog
11 procesa koji sam ja koristio. Masovne grobnice se i dalje ekshumiraju, a brzina
12 kojom se ekshumiraju... kojom se vrši ekshumacija ukazuje na to da taj broj iz
13 nedelje i iz meseca u mesec je sve veći. Dakle, to su identifikacije koje vrši
14 MKNL. I koliko je meni poznato, na osnovu svih podataka iz grobnica, dakle na
15 osnovu svih tela i delova tela koja su locirana u masovnim grobnicama,
16 uključujući sve one grobnice do 1998. godine, još uvek sve to nije u potpunosti
17 ispitano. I ja očekujem da će broj biti daleko veći.

18 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Završila sam sa pitanjima.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

20 Ko će prvi unakrsno ispitivati? Ili možda da vidimo koje su procene za
21 unakrsno ispitivanje, kako bismo to mogli malo da i kontrolišemo.

22 Gospodine Živanoviću? Gospođu Tapušковиć, izvinjavam se, Vi ste tražili
23 dva sata. Koliko vremena će Vam biti potrebno?

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, moguće je da će biti nešto i manje od dva
2 sata, jer je procena napravljena pre donošenja Vaše odluke šta je obuhvaćeno i
3 šta možemo... na koje okolnosti svedok može da, ovaj, svedoči. Ali ja mislim da
4 će se kretati u okviru od dva sata.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

6 Gospodine Meek, Vi ste tražili sat vremena?

7 G. MEEK: [simultani prevod] Da, časni Sude. I za sada ostaću pri toj
8 proceni.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Nikolić?

10 GĐA NIKOLIĆ: Da, časni Sude. Ja mislim da ću ostati kod vremena. Sve
11 zavisi od pitanja koja će postavljati kolege pre mene.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

13 Gospodine Stojanović?

14 G. STOJANOVIĆ: Mi smo najavili, časni Sude, oko pola sata. Ja računam da
15 će to biti nešto malo manje od tih pola sata.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau?

17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Pa, jedno dvadesetak minuta, gospodine
18 predsedavajući.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Odbrana gospodine Gvere i dalje
20 je odlučna da ne ispituje ovog svedoka?

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Veoma odlučna.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes?

23 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa, jedno 10 do 20 minuta.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Haynes.
2 Ko će prvi početi?
3 Gospođo Tapušковиć, izvolite. Molim da se prvo predstavite gospodinu
4 Manningu.
5 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Dobar dan svima u sudnici.
6 Unakrsno ispituje gđa Tapušковиć:
7 P: Dobar dan, gospodine Manning. Ja sam Mira Tapušковиć i ja sam član
8 tima Odbrane gospodina Vujadina Popovića.
9 O: Dobro jutro, gospođo.
10 P: Hvala. Vi ste nam rekli juče, a i to smo videli iz obilne
11 dokumentacije koju smo mi dobili vezano za Vas, da ste Vi pred ovim Tribunalom
12 svedočili i u tri druga predmeta; je l' tako?
13 O: Da, tako je.
14 P: To su bili predmeti protiv Radislava Krstića, predmet *Blagojević* i
15 predmet protiv Slobodana Miloševića; je l' tako?
16 O: Da, tako je.
17 P: Iz Vašeg... Vaše biografije smo videli i napomenu da ste jedno vreme
18 radili na istragama vezane za područja... za Vukovar, za Dubrovnik i da ste bili
19 direktno vezani za istragu u predmetu protiv Slobodana Miloševića. Je l' sam
20 dobro zaključila iz Vaše biografije?
21 O: Da, to je tačno.
22 P: Hvala. Recite mi, molim Vas, koliko otprilike od osam godina koliko
23 ste... šest godina koliko ste radili za Tribunal, koliki vremenski period je
24 obuhvati rad na ova tri predmeta.
25
26
27
28
29
30

1 O: Časni Sude, na predmetu Srebrenica radio sam kao član tima od 1998.
2 godine do 2002. godine, a onda sam promovisan u vođu tima istrage. I to je...
3 onda sam tada prešao da radim na hrvatskim slučajevima, ali uključujući i
4 predmet Milošević, ali i Vukovar, Dubrovnik i tako dalje. A takođe bih hteo da
5 kažem da sam nastavio da radim i na srebreničkom predmetu i da pripremam dokaze.

6 P: Recite mi, ako ste prestali da radite 2004. godine za Tribunal, kao
7 što ste nam to juče potvrdili, Vi ste bili angažovani od strane Tribunala i
8 otišli ste na misiju u Bosnu 2005. godine. Je l' tako?

9 O: Da. Kao što sam rekao, 2005., mislim da je to bio oktobar, otišao sam
10 u Bosni na misiju za Međunarodni sud.

11 P: Bio je novembar, ali ćemo se na tu Vašu misiju vratiti malo kasnije.

12 Recite mi, Vi ste sada ponovo bili angažovani od strane Tribunala, u
13 2007. godini, da pregledate podatke kako bosanskih organa tako i Međunarodne
14 komisije za nestala lica. Je l' tako?

15 O: Časni Sude, da bi bilo jasno: ja sam pozvan kao svjedok i u pripremi
16 za svoj iskaz bio je uključen i taj posao, ali to nije bio ugovor sa
17 Međunarodnim tribunalom, tako da izraz da sam bio "regrutovan" ili "angažovan"
18 nije u redu. Ja sam to samo uradio u pripremi za svoj iskaz ovdje.

19 P: Hvala najlepše. To sam i htela da Vas pitam: u kojoj formi je Vaš
20 angažman bio. Ali hoćete li mi reći, ako ste već potvrdili ovde da su podaci kao
21 što je tabela maločas pokazana ovde, koja je bila prikazana u privatnoj sednici,
22 privatne prirode, strogo *confidential*, hoćete mi objasniti po kom osnovu ste Vi
23 imali pristup tim podacima, bilo u Federalnoj komisiji za nestala lica Bosne i
24 Hercegovine, bilo u Međunarodnoj komisiji za nestala lica?

25

26

27

28

29

30

1 O: Konkretni mehanizam je nešto o čemu treba da govori Međunarodni sud.
2 Ja sam se bavio pristupom tim podacima Međunarodne komisije za nestala lica
3 tokom svoje misije 2005. godine i tad sam jasno objasnio koja je svrha mog
4 traženja tih podataka. I na toj osnovi oni su meni dali te podatke. Ali ponovo
5 kažem, to je mehanizam o kom treba raspravljati sa samim Međunarodnim sudom.

6 P: Hvala na tom odgovoru. Ali mene interesuje kako ste Vi u dva navrata,
7 u 2007. godini, dobili ovako poverljive podatke od međunarodne komisije.
8 Koleginica Šoljan nije predložila Vaš na... Vaš rezime, koji ste Vi napravili u
9 junu mesecu ove godine, ali je prikazala rezime koji pripremili u novembru
10 mesecu ove godine. I ako su aneksi uz taj rezime poverljive prirode, mene
11 interesuje da mi date jasan i kratak odgovor.

12 Ako ste dobili status svedoka pred ovim Tribunalom, na koji način ste
13 dobili status osobe spremne, odnosno u mogućnosti da uđe u poverljive podatke
14 ovih tela koje sam Vas... na koje sam Vas uputila, znači na Federalnu komisiju
15 Bosne i Hercegovine za nestala lica i na Međunarodnu komisiju za nestala lica?

16 O: Časni Sude, prvo, mislim da nisam pripremio dva rezimea ili tačnije
17 dve biografije i mislim da ne postoji nikakav dodatak nijednoj mojoj biografiji.
18 A u odgovoru na Vaše pitanje: ja nisam pod ugovorom sa Tribunalom, nisam plaćen
19 za ovo. Ja sam dobio podatke od Tribunala preko Međunarodne komisije za nestala
20 lica, a mehanizam obezbjeđivanja tih podataka, kao što sam rekao, o tome biste
21 trebali da razgovarate sa Tribunalom. Ja sam jasno rekao da kada sam razgovarao
22 sa Međunarodnom komisijom za nestala lica i bosanskom Komisijom za nestala lica,
23 naveo sam im svoje namjere, šta imam namjeru da radim sa tim podacima. I kao
24 rezultat toga, oni su mi dali te podatke koji su prezentirani Sudu.

25

26

27

28

29

30

1 P: Ja se izvinjavam. Na stranici 26 transkripta, u devetom redu,
2 konstatovano je da sam postavila pitanje u odnosu na biografiju svedoka. Ja ne
3 mogu tačno da se setim da li sam rekla da je to "biografija," ali sam u svakom
4 slučaju mislila da je u pitanju njegov rezime. Hvala. Što se tiče...

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Tapušковиć i gospođo Šoljan, ja
6 nikada nisam shvatio, a ispravite me, da je Tužilaštvo pozvalo ovog svjedoka kao
7 vještaka. On je samo obični svjedok koji svjedoči ovdje o svom radu, u svojstvu
8 ranijeg istražitelja Međunarodnog suda. Prema tome, mislim da njegova biografija
9 nema nikakve veze s tim, osim ako govorimo o njegovoj sposobnosti da obavlja
10 posao koji obavljao kada je bio istražitelj Tužilaštva, ako se to dovodi u
11 pitanje.

12 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Časni sude...

13 [Sudije vijećaju]

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sada mi je rečeno da je možda problem
15 prevoda. U tom slučaju, povlačim ono što sam rekao. Izvolite nastavite.

16 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, časni Sude na razumevanju, skratili ste mi vreme.

17 P: Bez obzira na ovo što ste meni odgovorili, ja smatram da nisam dobila
18 pravi odgovor na koji način ste Vi angažovani od strane međ... na koji način ste
19 dobili ove podatke koji su krajnje poverljive prirode, od vrlo važna dva tela
20 koja se bave kako ekshumacijama tako i identifikacijama posmrtnih ostataka u
21 Bosni i Hercegovini. Ali ići ćemo dalje na ovaj...

22 Recite mi, kada ste pripremali Vaš rezime za sep... za novembar mesec, a
23 i kad ste radili Vaš rezime za juni mesec, da li ste Vi tada putovali do Bosne.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospođo Šoljan.

25 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da mogu da pojasnim
26 jednu stvar u vezi s prijevodom.

27

28

29

30

1 Kada gospođa Tapušковиć govori "rezime," ona misli na "izvještaj," a i
2 tako ga treba prevoditi kao "report" a ne kao "resume," što u američkom...
3 engleskom znači biografija.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo Šoljan.

5 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Časni sude, ja se zahvaljujem i ovoj kolegini Šoljan
6 što je pokrenula to pitanje. Ja koristim termin koji je naznačen na svim
7 *summariesima*, odnosno na svim rezimeima ovog svedoka. Svedok je nama pripremio
8 ukupno - i Odbranama je obelodanjeno - ukupno pet njegovih *summaryja*. I ako se
9 pogleda naslona strana, oni se zovu "*summary*." Pošto ja...

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte da se ovdje zaustavimo, da se ne
11 bavimo semantikom. Da pređemo na suštinu Vašeg unakrsnog ispitivanja, gospođo
12 Tapušковиć.

13 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Zato je, časni Sude - hvala - i nastala ova zabuna.

14 P: Da se vratim na pitanje, gospodine Manning: da li ste Vi,
15 pripremajući ovaj rezime u junu mesecu 2007 i u novembru mesecu 2007. godine, za
16 potrebe priprema toga rezimea... tih rezimea putovali u Bosni?

17 O: Nisam. Samo u novembru dvije hiljade... oktobar/novembar 2005. je
18 bilo jedino vrijeme kada sam išao u Bosnu, u novije vrijeme.

19 P: Recite mi, jedna vrsta obaveštenja pred Vaše svedočenje, vidimo da je
20 razgovor, Vaš *proofing* sa Tužilaštvom, obavljen u dva navrata. Jedan je bio u
21 oktobru, jedan je bio neposredno pred samo Vaše svedočenje. Recite mi, to u

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 oktobru mesecu, da li ste tada dolazili u Hag na pripreme ili je neko došao kod
2 Vas u Australiju da sa Vama obavi razgovor kao svedoka.

3 O: Došao sam u Hag.

4 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Hvala. Ja bih molila sada da nam u sistem elektronske
5 sudnice prikažete dokument, to je 1D421. To je nalaz svedoka povodom njegove
6 misije u Bosni i Hercegovini 2005. godine. Ako može da se prikaže dokument
7 strana broj 1.

8 P: Slažete se sa mnom da ponovimo iz tog Vašeg *reporta*, da je svrha te
9 dvonedeljne misije u Bosni bila da se izvrše... izvrši prikupljanje arheoloških,
10 antropoloških, patoloških i drugih forenzičkih, izvinjavam se, arheoloških,
11 antropoloških, patoloških i drugih forenzičkih podataka prikupljenih tokom
12 ekshumacija i obdukcija nakon 2001. godine?

13 P: Tako je.

14 P: Hvala. Znači, Vi ste u periodu od dve nedelje trebali da obradite
15 podatke vezane za više naučnih grana, iz oblasti gde ste sa stručnjacima
16 provodili određeno vreme, ali Vi ne posedujete ni jedni kvalifikaciju od ovih
17 navedenih iz Vašeg zadatka koji ste tada imali?

18 O: Časni Sude, složio bih se da ja nisam kvalifikovan, da nemam formalno
19 obrazovanje u ovoj disciplini. Ali mislim da sam kvalifikovan da obavim taj
20 zadatak i ja sam išao u Bosnu da dođem do tih podataka, do tih informacija.

21 P: Hvala. Ja ću Vas sada uputiti na drugi paragraf. Ovde nisu obeleženi
22 paragrafi, pa ćemo pokušati opisno. Drugi se paragraf Vašeg *reporta* u kome piše:

23 "Većina informacija tražila je da se podnese detaljni izvještaj o
24
25
26
27
28
29
30

1 ekshumacijama u Srebrenici, uključujući definitivni MNI i broj masovnih
2 grobnica, koji trenutno drži Međunarodna komisija za nestala lica."

3 Da li Vi ostajete pri ovoj[sic] podatku koji ste Vi nama... koji ste
4 stavili u Vaš report 2005. godine?

5 O: Časni sude, izvinjavam se. Ne vidim taj paragraf na ekranu.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možemo li dobiti preciznu referencu? Da
7 li je to u sistemu elektronske sudnice?

8 SVJEDOK: Da, izvinjavam se.

9 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Jeste, časni Sude, to je druga rečenica u drugom
10 paragrafu. Paragrafi, kao što sam rekla, nisu obeleženi, pa ćemo pokušati opisno
11 da se krećemo kroz dokument.

12 P: Gospodine Manning, molila bih Vas ako možete da pročitate tu rečenicu
13 sada i Vi.

14 O: "Većina informacija je tražila da se podnese detaljni izvještaj o
15 ekshumacijama vezanim za Srebrenicu, uključujući i konačni minimalni broj lica i
16 broj masovnih grobnica, koje trenutno čuva MKNL."

17 Da li želite da nastavim?

18 P: Ne. Postavićemo... ići ćemo, ovaj, postepeno. Vi ostajete i dalje pri
19 tom... toj konstataciji koji ste izneli tada u novembru mesecu 2005., znači pre
20 dve godine?

21 O: Da, ostajem pri tome. To je i dalje valjana izjava.

22 P: Hvala. Ako nije Vam teško sada, gospodine Manning, da nam pročitate
23 sledeću rečenicu, koja nastavak ove rečenice koju ste nam već pročitali?

24 O: Časni sude, rečenica glasi:

25

26

27

28

29

30

1 "Nažalost, podaci koji zbog nedostatka resursa ili zbog drugih činilaca
2 čuvaju razni organi BiH, nalaze se u čitavom nizu službi i organizacija i
3 njihovu je tačnost teško procijeniti."

4 P: Hvala. Možete se onda, gospodine Manning, složiti sa mnom da su
5 podaci koje ste imali na raspolaganju u novembru 2005. godine, dobijene od
6 lokalne vlasti u Bosni i Hercegovini, bile neažurne i da se na njih teško moglo
7 osloniti?

8 O: Ne, ne bih se složio s tim. Značajan broj podataka koje sam dobio od
9 MKNL-a i raznih dijelova bosanske Komisije za nestala lica, neki od tih podataka
10 su bili izvrsni, neki su bili vrlo detaljni, neki možda nisu bili potpuni. I
11 takođe, s obzirom da ja nisam bio u mogućnosti da čitam na tom jeziku, neki od
12 njih mi nisu bili pris... nisu mi bili dostupni u tom vremenskom roku. Da sam
13 imao možda više vremena da prođem kroz sve te informacije, možda bih mogao da
14 dođem do odgovarajuće procjene o njihovoj tačnosti.

15 P: U redu, hvala. Hvala na odgovoru.

16 Vi ste nam u tom reportu Vašem i pomenuli da ste posetili i podrinjski
17 Centar za identifikaciju; je l' tako?

18 O: Tako je.

19 P: Možete li nam reći gde je sedište tog centra?

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, samo trenutak, gospodine
21 Manning i gospođu Tapušковиć. Moramo da napravimo pauzu sada, a ne prema
22 rasporedu. Ja se izvinjavam što sam Vas prekinuo na način na koji sam Vas
23 prekinuo.

24 Dakle, napravi ćemo pauzu od 25 minuta. Hvala Vam.

25 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

26

27

28

29

30

1 ... Početak pauze u 10.18h
2 ... Sjednica nastavljena u 10.49h
3 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.
4 Izvolite sjesti.
5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospođo Tapušковиć. Izvolite.
6 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, časni Sude.
7 P: Gospodine Manning, da nastavimo tamo gde smo stali pre naše pauze.
8 I moje poslednje pitanje koje sam Vama postavila, na koje nisam dobila
9 odgovor, je: gde je sedište podrinjskog centra... projekt... podrinjskog
10 projekta za identifikaciju.
11 O: Sjedište je u Tuzli. Znam adresu, ali ne mogu da se sjetim.
12 P: Hvala. Samo me interesovalo gde je ovo mesto. Takođe ste rekli da ste
13 posetili i centar u Lukavcu koji se bavi postupkom reasocijacije; je l' tako?
14 O: Tako je, to je u mjestu Lukavac.
15 P: Da li možete da nam objasnite i Veću da pojasnite šta znači postupak
16 reasocijacije?
17 O: SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislím da je on to već objasnio
18 ranije u vezi sa glavnim lokalitetom ili glavnim slučajem ili kako god da je to
19 nazvao. Ako nije bilo jasno, naravno možete postavljate pitanja da se to dalje
20 objasni, ali je on to već objasnio.
21 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, ja se izvinjavam, ako sam ja prenebregla da
22 je svedok o tome govorio. Ali to ćemo preskočiti, to nije toliko... toliko
23 važno.
24 P: Kada ste bili u centru za resocia... za... podrinjski projekat za
25 identifikaciju, Vama je od ključnih ljudi tamo bilo rečeno, kao što ćemo videti
26
27
28
29
30

1 sada na 9. stranici ovog istog dokumenta koji imamo na ekranu...

2 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Molila bih da ga skrolujemo na 9. stranu. Hvala.

3 Možete li povećati? Idemo na dva zadnja pasusa dole te ih uvećati, kako
4 bi svedok mogao da pročita.

5 P: Gospodine Manning, ja Vas molim, ukoliko možete da mi pročitate
6 poslednju rečenicu iz prvog pasusa koji kreće ispod podnaslova "*Podrinje*
7 *Identification Project.*" Molim Vas?

8 O: "Kešetović je rekao da misli da se najrelevantnija dokumentacija čuva
9 u Kantonalnom sudu u Tuzli."

10 P: Hvala, gospodine Manning. Možete li nam reći: iz ovog Vašeg *reporta*
11 nam nije jasno šta po shvatanju ljudi iz podrinjskog projekta za identifikaciju
12 se smatra najrelevantnijim dokumentima?

13 O: Moji razgovori su se odnosili na vrlo široke aspekte, ali on mi je
14 rekao da potpuna zvanična dokumentacija bi trebala da bude na Sudu kao dio
15 koronarnog procesa, odnosno izdavanja zvaničnih potvrda o smrti, smrtovnica. I
16 on je rekao da bi na Sudu trebalo da se nalaze ne samo detalji o ekshumacijama,
17 jer je Sud izdao nalog za ekshumacije, već takođe i dokumentaciju koja se
18 odnosila na uzroke smrti i takođe potvrde o smrti.

19 P: Da li ste Vi onda te relevantne dokumente, na koje Vas je uputio
20 gospodin Kezetović, imali prilike da pogledate te 2005. godine?

21 O: Časni sude, ja sam otišao na Kantonalni sud u Tuzli i imao sam
22 pristup dokumentaciji koju su imali. To je ponovo bilo ograničeno mojom
23 nemogućnošću da čitam dokumentaciju na tom jeziku, morao sam da radim pomoću
24 prevodioca. Pročitao sam jedan broj sudskih dosjea i dokumenata koji su
25 potkrepljivali ta dosjea i vidio sam fotografije. U nekima od tih dosjea su se
26 nalazile potvrde o smrti. U nekima su bili takođe i rezimei tih dosjea.

27

28

29

30

1 P: Možete li nam reći da li ste Vi tada u svakom od tih predmeta u
2 kantonalnom sudu videli i rešenja o sprovođenju postupka ekshumacije?

3 O: Časni Sude, ja se izvinjavam. Nisam siguran da li sam shvatio
4 pitanje. Da li bi mi pomoglo da sam vidio da je sud naložio ekshumacije? A
5 koliko sam ja shvatio taj postupak, sud jeste naložio tu istragu, a tužilac u
6 Tuzli je bio direktno odgovoran za istragu i takođe istragu u vezi sa uzrocima
7 smrti.

8 P: Ja sam Vas pitala, da ponovo se vratimo na pitanje, da li ste Vi u
9 svakom od tih predmeta videli u sudu, kantonalnom u Tuzli, rešenje nadležnog
10 sudije da se sprovodi ekshumacija?

11 O: Časni Sude, ne sjećam se da sam to rekao u svakom slučaju i ustvari
12 ja ne bih tražio takav dokument. Ja se sjećam da sam vidio takvu zabilješku, ali
13 to nije bilo ono što sam ja tražio.

14 P: U redu. Ja sam Vas pitala ne da li je ono što ste Vi tražili, nego da
15 li ste prilikom pregleda spisa videli rešenje sudije o sprovođenju ekshumacije.
16 Nego, sada da Vas pitam dalje.

17 Da li ste Vi u tim premetima koje ste pregledali u Kantonalnom sudu u
18 Tuzli videli obdukcione zapisnike u kojima je bilo konstatovano vreme smrti i
19 uzrok smrti?

20 O: Vidio sam obdukcione zapisnike. U njima jeste pisao uzrok smrti, tamo
21 gdje je bio poznat. A ne sjećam se formulacije, ali mislim da se pominjalo

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vrijeme smrti i mislim da se direktno povezivalo sa padom Srebrenice. A da li je
2 tu bilo i navedeno tačno vrijeme, ne mogu da se sjetim.

3 P: Recite mi koju ste još eventualno dokumentaciju, van ovoga u
4 Kantonalnom sudu u Tuzli i u podrinjskom centru za identi... podrinjski projekat
5 za identifikaciju, imali na uvidu za vreme te Vaše misije 2005. godine.

6 O: Časni Sude, ja sam pregledao dokumenta, posebno dokumenta MKNL-a.
7 Pogledao sam dokumenta protokola, pregledao sam dokumentaciju koja potkrepljuje
8 taj postupak, način na koji su oni obrađivali krv i uzorke DNK žrtava. Vidio sam
9 radne verzije izvještaja o ekshumaciji koje je napravio MKNL i takođe sam vidio
10 internu dokumentaciju koja je bila prilično detaljna.

11 Na sličan način, u centru za reasocijaciju su mi pokazali sličnu njihovu
12 dokumentaciju. Imao sam pristup njihovim izvještajima i načinu na koji su oni
13 struktuirali te izvještaje. Pokazali su mi tijela koja... kod kojih je obavljen
14 postupak reasocijacije i relevantne fotografije.

15 A u tuzlanskom uredu MKNL-a prošao sam kroz sličan proces, pokazali su
16 mi dokumentaciju koja potkrepljuje taj postupak.

17 I u suštini, ja sam pogledao, koliko god je bilo moguće, informacije i
18 dokumentacije u svim centrima u tom vremenskom periodu. I što god sam želio da
19 vidim od te dokumentacije, stavljeno mi je na raspolaganje.

20 P: Hvala. Možete li nam sada reći da li je Vama tada tom prilikom
21 omogućeno da nešto od te dokumentacije kopirate ili da nešto od te dokumentacije
22 ponesete sa sobom?

23 O: Mislim da nisam ništa fotokopirao u Kantonalnom sudu u Tuzli, radilo
24 se o zvaničnoj dokumentaciji. Ja mislim da sam ja predložio da se ta
25 dokumentacija zatraži. Možda sam dobio neku dokumentaciju od MKNL-a, nije se

26

27

28

29

30

1 radilo o konkretnim nekim dokumentima poverljive prirode. Ne sjećam se koje sam
2 kopije dobio, odnosno mislim da se nije radilo o kopijama podataka poverljive
3 prirode. A mislim, takođe, da nisam ni dobio kopije samih izvještaja.

4 P: Znači, Vama, tada kada ste bili u toj posebnoj misiji, nisu bili dati
5 poverljivi podaci, ali ste nam sada rekli da ste za pripremu Vašeg *reporta*,
6 Vaših *summariesa* za 2007. godinu, u junu i novembru mesecu imali na raspolaganju
7 poverljive podatke; je l' tako?

8 O: Kako bi sve bilo jasno, ja sam rekao da nisam pravio kopije
9 poverljivog materijala, ali sam bio rekao da sam imao pristup materijalu koji
10 sam želeo da pregledam, uključujući i izvještaj o DNK, uključujući i izvještaje o
11 ekshumacijama, a takođe i dosje iz Kantonalnog suda u Tuzli.

12 P: Da li se sećate, da ne idemo sada kroz Vaš *report* i da ne gubimo,
13 ovaj, vreme na skrolovanje kroz dokument, da Vas je šef kancelarije Međunarodne
14 komisije za nestala lica, gospođa Catherine Braunberger, uputila da se podnese
15 zahtev kako bi se dobili rezultati rada komisije?

16 O: Časni Sude, bez da proverim to u izvještaju, mogu da se složim, koliko
17 se ja sećam i koliko mi je poznato, Međunarodni krivični sud je trebalo da
18 dostavi zvaničan zahtev kako bi se omogućio pristup podacima.

19 P: Zato Vas ja ponovo vraćam na to isto pitanje. Ako ste Vi samo svedok,
20 ako Vi 2005. godine niste imali svojstvo službenika Tribunala, interesuje me na
21 kojoj osnovi se imali pristup poverljivim podacima, bilo 2005 bilo sada 2007.
22 godine.

23 O: Časni Sude, 2005. godine ja sam radio pod ugovorom sa Međunarodnim
24
25
26
27
28
29
30

1 krivičnim sudom i dobio sam pristup poverljivim dokumentima od strane
2 organizacija koje su bile odgovorne za te podatke. Taj pristup se nastavio i kao
3 što sam već rekao, mehanizmi, odnosno dokumenti, ili šta god se traži, do toga
4 bi se najbolje moglo doći ako bi Međunarodni krivični sud to zatražio.

5 Ja sam zatražio od gospođe Braunberger pristup tom materijalu. Ona je
6 pristala i rekla je da bi trebalo poslati zvanični zahtev od strane Međunarodnog
7 krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju.

8 Nadam se da sam odgovorio na Vaše pitanje.

9 P: A da li znate da li je takav zahtev poslat sada i za dokumentaciju iz
10 2007. godine, koja je ušla u Vaš rezime iz juna meseca i novembra meseca?

11 O: Mislim da je takav zahtev podnet, ali ja ga lično nisam napravio. I
12 ja više nisam službenik, ne radim za Međunarodni krivični sud.

13 P: Dobro. Napusti ćemo sada tu temu Vaših ovlašćenja i da li ste bili
14 ovlašćeni da imate pristup poverljivim dokumentima. Vrat ćemo se na stanje
15 dokumenata koje je postojalo tada u Bosni i Hercegovini i kod nadležnih organa
16 koje Bosna i Hercegovina... sa kojima je Bosna i Hercegovina raspolagala,
17 odnosno sa podacima iz federalne komisije i tuzlanskih organa... Tuzlanskog
18 kantonalnog suda.

19 Recite mi zbog čega ste onda napomenuli, u rečenici koju smo maločas
20 pročitali, da podatke kojima raspolažu bosanskohercegovački organi su
21 rasprostranjeni po velikom broju agencija i različitih organizacija i teško je
22 pouzdati se u njihovu tačnost. Da li Vi odustajete od te konstatacije koju ste
23 nam dali 2005. godine?

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da ste to pitanje već bili
2 postavili i da je svedok odgovorio. Možda nisam u pravu, ali skoro sam siguran
3 da ste to pitanje već bili postavili.

4 Gospođo Šoljan, izvolite.

5 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Još nešto. Ta rečenica ne glasi da se
6 može pouzdati... da su pouzdane, već se radi o tome da je teško proceniti
7 njihovu tačnost.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Ali gospođa Tapušковиć je
9 postavila pitanje, odnosno skrenula je pažnju svedoku na ovu konkretnu rečenicu
10 u paragrafu koji smo ranije videli i pitala ga je da li on i dalje ostaje pri
11 onome što je on rekao 2005. godine, odnosno šta je naveo u svom izveštaju. I on
12 je potvrdio to, dakle, da i dalje ostaje pri tome.

13 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, časni Sude. Neću više eksploatisati tu temu.

14 P: Sada ćemo, gospodine Manning, preći Vaše ostale dokumente koje se
15 odnose na Vas.

16 GĐA TAPUŠKOVIĆ: I ja bih Vas molila da se u sistem elektronske sudnice
17 postavi dokument ID449.

18 Samo momenat, Časni Sude, moram i ja da nađem isto taj dokument kod
19 mene, u mojoj dokumentaciji. U redu je.

20 P: Gospodine Manning, ja Vas sada molim da Vi meni sa ovog dokumenta...

21 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Ja bih Vas molila da se engleska verzija malo uveća.

22 P: ... da nam pročitate ili dok Vam ja objasnim... Gospodine Manning, ja
23 ću Vam pročitati dokument - relevantan paragraf - i iz njega ćete videti, iz
24 zaglavlja, da je dokument poslat od strane Federalne komisije Bosne i
25 Hercegovine za nestala lica, upućeno glavnoj tužiteljici Tribunala, gospođi
26 Carli Del Ponte. Pismo je od 30. jula 2007. godine. Čitam paragraf četvrti
27 odozgo:

28

29

30

1 [simultani prevod] "Takođe, ne posedujemo podatke o uzroku smrti i
2 metode identifikacije za identifikovane žrtve. Takve podatke poseduju tužilaštva
3 i sudovi po čijim nalogima su vršene ekshumacije.

4 "U ovom času, još uvek nismo razvrstali sredeno ažurirane podatke o
5 ekshumiranim i identifikovanim žrtvama na čitavom području Bosne i Hercegovine,
6 s obzirom da se tek sada u okviru Instituta za nestale osobe radi na formiranje
7 centralne evidencije nestalih za čitavu Bosnu i Hercegovinu."

8 [na B/H/S-u] Recite nam, gospodine Manning, prilikom priprema za Vaše
9 svedočenje, da li je Vama ovakav dokument bio pokazan.

10 O: Ne sjećam se da sam ikada ranije video ovaj dokument.

11 P: Znači, niste ga mogli ni koristiti za Vaš *summary* u junu mesecu 2005.
12 godine... 2007. godine, jer ovaj datira iz jula?

13 O: Ja nisam koristio ovaj dokument, nisam se pozivao na njega, nisam ga
14 čak ni video.

15 P: Da li možete sada da nam kažete da li ste Vi na bilo koji način
16 ranije upoznati sa namerom bosanskih vlasti da otvore, odnosno da startuju sa
17 takvim nekim programom od centralnog rekorda... centralne baze podataka za sve
18 nestale osobe?

19 O: Uopšteno govoreći, bio sam upoznat sa takvim predlozima, ali ne od
20 nedavno.

21 P: Da li možete da nam kažete da li znate na kojim osnovama bi trebao da
22 funkcioniše taj centar... centralna baza podataka? Ko bi bio izvor informacija
23 na osnovu kojih bi centralna baza podataka pravila svoje izveštaje?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne znam.

2 P: Tokom te Vaše posete misiji Bosni i Hercegovini 2005. godine, da li
3 ste se Vi sreli možda sa gospodinom Hamza Zujom ili gospodinom Vedo Tuco?

4 O: Ne sećam se tih imena.

5 P: Obojica tih ljudi su specijalisti sudske medicine, lekari koji su
6 vršili obdukcije. Ako ste vršili obdukcione nalaze u Kantonalnom sudu u Tuzli,
7 Vi ste u svakom slučaju morali u tim nalazima da vidite njihova imena, jer Vam
8 je poznato, svakako, da pri svakom obdukcionom nalazu mora da bude prisutan i
9 jedan lekar obducent, to je najčešće bio lekar sudske medicine; je l' tačno?

10 O: To prihvatam. Ali radi se o tome da ne prepoznajem ova imena.

11 P: Prilikom te Vaše misije Bosni i Hercegovini, Vi ste tada, znači, samo
12 obilazili različite organe i organizacije koje su se bavile bilo
13 ekskavacijama... ekshumacijama, identifikacijama, ali niste išli da obilazite
14 masovne grobnice ili grobna mesta na kojima mogu da se pronađu posmrtni ostaci;
15 je l' tako?

16 O: Časni Sude, to nije baš tačno. Ja sam posetio nekoliko lokaliteta,
17 ali u tom trenutku ekshumacije nisu bile u toku. Ja sam posetio neka mesta gde
18 su bilo ranije vršene ekshumacije ili kasnije, uključujući i veliki broj
19 lokaliteta na kojima je rado Međunarodni krivični sud.

20 P: Ali Vi niste prisustvovali nijednoj obdukciji niti jednom jedinom
21 postupku utvrđivanja identiteta putem DNA analize?

22 O: Dok sam bio u centru za reasocijaciju i takođe u podrinjskom
23 identifikacionim centru, vršila su se ispitivanja uključujući i selekciju i
24 procesiranje kostiju za DNK analizu. Dok sam bio u Tuzli i dok sam bio u centru
25 za reasocijaciju, bio sam prisutan dok su se vršila ispitivanja, dakle kada su

26

27

28

29

30

1 se uzroci DNK procesirali tamo u njihovim prostorijama. I hteo bih, takođe, da
2 kažem da sam video, ako ne hiljade, onda sigurno stotine obdukcija, koje su
3 vršili članovi Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, uključujući i
4 selekciju materijala za DNK analize.

5 P: Hvala Vam na tom iscrpnom odgovoru. Nama je jasno da ste Vi
6 učestvovali na mnogobrojnim obdukcijama u onom periodu dok ste bili angažovani i
7 dok ste bili službenik ovog Tribunala. Ja sam Vam postavila pitanje samo
8 vezano... da li ste tokom misije, 2005. godine, posetili bilo... ili
9 prisustvovali bilo kojoj obdukciji ili bilo kakvom utvrđivanju identiteta putem
10 DNA metode. Jer traga o tome ja nisam našla u Vašem *reportu* iz 2005. Ali Vi ste
11 sad odgovorili, tako da je to jasno.

12 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Ja bih molila sada da u sistemu elektronske sudnice na
13 ekranu stavimo 65ter dokument 2993.

14 P: Dok nam taj dokument dođe na ekran, gospodine Manning, da Vam kažem
15 to je Vaš *summary* za novembar... iz novembra meseca 2007. godine.

16 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Ovo je naslovna strana. Ja bih molila da pređemo na...
17 da se prebacite na prvu stranicu teksta.

18 P: Ako sam pravilno zaključila, gospodine Manning, nakon 2001. godine,
19 kada je nadležnost za ekshumacije prešla sa Tribunala na bosanske vlasti, da ih
20 skraćeno nazovemo bosanske vlasti, da izbegnemo /nerazgovijetno/ imena, to znači
21 da su se bosanske vlasti bavile isključivo ekshumacijama? I da li dobro
22 zaključujem da se Međunarodna komisija za nestala lica bavila ostalim
23 segmentima, znači mogla je i da prisustvuje ekshumacijama, ali ne da ih vodi i
24 da vrši DNA analizu posmrtnih ostataka? Je l' moj zaključak ispravan, gospodine
25 Manning?

26 O: To jeste tačno, mada ja ne mogu da govorim u ime MKNL-a vezano za
27 njihov konkretan mandat. Oni su vršili nadzor i kada sam ja bio na mestima

28
29
30

1 grobnica, oni su bili veoma aktivni u toj ulozi nadzora i ispitivanja tela. Ali
2 što se tiče samog mandata MKNL-a, nisam upoznat u vezi sa tim.

3 P: Hvala, sasvim ste dovoljno dali objašnjenja. Poredeći Vaše rezimee iz
4 2007. godine, pogotovo... govorićemo prvenstveno o rezimeu iz novembra meseca,
5 sa Vašim rezimeima iz 2000., 2001. i 2003., nameće se zaključak da se
6 identifikacija, ranije vođena na osnovu antropoloških kriterijuma, zamenila
7 identifikacijom putem DNA metode; je l' to tačno?

8 O: To je tačno.

9 P: Ako možemo da se složimo oko jednog podatka: Vaš aneks, Vaš rezime iz
10 2007. godine ima dva dodatka, dodatak 1 i dodatak 2, koji su integralni delovi
11 Vašeg rezimea; je l' tako?

12 O: Da.

13 P: Mi smo nekoliko dana nakon obelodanjivanja tog Vašeg izv... Vašeg
14 rezimea iz novembra 2007. godine, odnosno tačno 30.11., dobili određen aneks za
15 koji je rečeno da on čini sastavni deo Vašeg rezimea. Da li znate o čemu
16 govorim? Aneks, spisak od jedno 200 stranica, podeljen po masovnim grobnicama.

17 O: Pretpostavljam da govorite o pojedinačnim tabelama, gde se svaka
18 tabela odnosi na posebnu masovnu grobnicu.

19 P: Da, to je ta tabela koja je izdvojena na grobnice, posebno na
20 grobnice. Za nju mi nismo dobili ni 65ter broj. Ovo je referenca, gospodine
21 Manning, sad i za Sudsko veće i za... i za Tužilaštvo. Nismo dobili ni poseban
22 65ter broj, pa je... nazvaćemo samo da je to "Aneks" uz ovaj 65ter dokument
23 2993. I ja se nadam... Zašto sam napravila ovaj uvod? Ja se nadam da se taj
24 aneks nalazi u sistemu elektronske sudnice i on bi trebao da bude onda...
25 trebala bi mi stranica 27 aneksa.

26 Dok nam se sistem... dok ne... ne prizove dokument, hoćete li mi reći

27

28

29

30

1 kako ste Vi došli do podataka za taj aneks? Pretpostavljam da ste ga Vi
2 napravili.

3 O: Časni Sude, ja sam napravio te tabele. I evo, ovde možete da vidite
4 jedan primer grobnice u Cerskoj. Ja sam, ustvari, uzeo te podatke iz izveštaja
5 MKNL-a i na osnovu tih podataka sam sačinio ovu tabelu.

6 P: Dobro je. Očigledno sve funkcioniše kako treba. Evo sad ćemo... ja
7 sam i htela baš ovu... ovu grobnicu Cersku da prođem sa Vama.

8 Vi ste nam na pitanja koleginice dali objašnjenje šta znači "case ID,"
9 šta znači "protocol ID" i šta znači "ICMP ID." Ukoliko se ja dobro sećam, kad
10 ste nam dali objašnjenje, ICMP ID broj, to je treća vertikalna kolona gledano s
11 leve strane, je onaj podatak koji je vezan za DNA analizu; je li tako?

12 O: Ne. ID ICMP se odnosi na interni broj MKNL-a vezano za slučaj,
13 odnosno dosje. ID protokol je ustvari taj koji je načinjen na osnovu DNK
14 analize. Dakle, ako imamo slučaj MKNL-a, koji bi se ispitaio, onda bi taj slučaj
15 proizveo rezultat, određeni rezultat koji bi dobio svoj identifikacioni broj
16 protokola.

17 P: Dobro. Bez obzira na to objašnjenje, možete li nam sada reći: mi u
18 nekom desetom horizontalnom redu, u toj trećoj koloni, vidimo da za posmrtno
19 ostatke koji nose koje nose oznaku "CSK-04" imamo tri broja, "8113" ili "8115"
20 ili "3318." U nekoliko horizontalnih redova niže, mi imamo sada za posmrtno
21 ostatke po dva broja.

22 Možete li nam objasniti kako funkcioniše to obeležavanje sa dva ili tri
23 broja jednog istog posmrtnog ostatka?

24 O: Časni Sude, svestan sam toga da ne treba da ulazim u rasprave koje su
25 izvan moje ekspertize, jednostavno objašnjenje je da posmrtni ostaci koji su
26
27
28
29
30

1 obeleženi kao "Cerska 4" mogu biti jedno od tri pojedinca, a razlog je to što su
2 povezani u neki način. U ovom slučaju radi se braći.

3 Moj brat i ja imamo vrlo slične DNK i bilo bi veoma teško, koliko je
4 shvatam, da se utvrdi o kome se radi, da li o meni ili mom bratu, ukoliko nemaju
5 sve podatke.

6 Dakle, u ovom slučaju, tu se ustvari indicira da posmrtni ostaci su
7 možda posmrtni ostaci tri blisko povezane... povezana rođaka. Ako pogledate
8 Cersku (99-K), malo niže, videćete da se tri pojedinca ponovo pojavljuju. Znači,
9 to bi moglo da ukaže da ta dva podatka ukazuju da su dva od trojice braće
10 ustvari identifikovani.

11 P: Ali ako ste nam Vi dali objašnjenje, prvo da ste Vi sačinili ovu
12 listu, ne mislim da odlazite iz oblasti "Vaše ekspertize." Hoćete li mi dati
13 objašnjenje, da li sada, pošto mi nemamo redne brojeve, koliko je u masovnoj
14 grobnici Cerska bilo identifikovanih lica? Mi ovde nemamo ni imena. Da li ovaj
15 podatak, ovakvo obeležavanje nam uvećava broj lica koji se vode da su
16 identifikovani iz gronice Cerska?

17 O: Časni Sude, to svakako ne povećava broj. Ja sam namjerno iz ovog
18 spiska izbacio identificiranje imena. Ako pogledate stupac sa identificiranjem
19 imena, tu ćete vidjeti tri imena i zato se tu nalaze tri broja. Jedno
20 predstavlja tijelo pod nazivom "Cerska 4," to je jedna osoba i to je jedna od te
21 tri osobe. I ta osoba, u mom izvještaju "Cerska 4," se svakako broji kao jedna
22 osoba.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ja moram da priznam lično da ja nisam - pored svog truda da uđem u
2 sistem obeležavanja broja umrlih i broj identifikovanih lica - nisam mogla da
3 prodrem u taj sistem o koji Vi nama pričate. Ali dobro, ići ćemo dalje oko svega
4 toga.

5 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Sada ćemo otići na... ponovo se vratiti na dokaz 2993,
6 znači *Exhibit 65ter* 2993. Stavićemo na prvu stranicu.

7 P: Vi ste nam dali, gospodine Manning, objašnjenje ovde koja je razlika
8 između broja od 5.021 osobe, u koju je uključeno 758 nalaza vezanih isključivo
9 za Srebrenicu. I htela bih da Vas pitam za tih 758 nalaza.

10 Tih 758 nalaza predstavljaju 758 pojedinih delova tela koji se međusobno
11 ne preklapaju niti podudaraju. Je l' ja dobro to zaključujem?

12 O: Na izvjestan način to jeste tačno. Možda to nisu dijelovi tijela. Jer
13 ovaj broj 758 su ili cijela tijela ili male kosti na kojima je urađen test za
14 DNK i taj DNK je jedinstven u cijeloj dokumentaciji koju ima MKNL. Dakle, bilo
15 da je riječ o maloj kosti ili cijelom tijelu, on predstavlja tu osobu. Jedina
16 razlika između njih i ostatka tijela je da nije stavljeno ime u odnosu na tu
17 osobu, dakle toj osobi nije pridodato ime. A on predstavlja pojedince koji nisu
18 brojani u onoj identifikovanoj grupi tijela.

19 P: Znači, u svakom slučaju, među tih 758 jedinstvenih uzoraka, nema
20 međusobnog preklapanja?

21 O: Ako sam dobro shvatio Vaše pitanje, nije bilo dupliciranja. Ako
22 uzmete podatak od 5.021 i od tog podatka, nažalost, 758 tijela još nisu
23 identifikovani po imenu, ali su identifikovani kao pojedinci. Dakle, riječ je o
24 758 pojedinaca. A i kada govorimo o ovoj cifri od 5.021, to je 5.021 pojedinac,
25 a neki od njih imaju imena.

26 P: Da. Znači, mi ovde imamo 5.021 posmrtni ostatak, a imamo 4. 263
27 imena; je l' tačno?

28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Tapušковиć, da li ste čuli
2 prevodioce? Mole Vas da ponovite podatak.

3 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Hoću, časni Sude, samo pokušavam da napravim prostor za
4 rad.

5 P: Ponoviću, gospodine Manning, pitanje. To znači da mi imamo 5.021...
6 prema Vašem ovom rezimeu, prema podacima koje ste dobili od međunarodne
7 komisije, imamo 5.021 posmrtni ostatak vezano za 5.021. osobu, ali mi imamo samo
8 4.263 imena i prezimena.

9 O: Da, to je tačno. Ali imajući na umu da kod nekih od ovih osoba može
10 biti riječ o više osoba i oni su provizorno dobili identifikaciju od 1, 2 ili 3.
11 Ali kada govorimo o DNK identifikaciji, onda je to riječ o jedinstvenoj DNK
12 identifikaciji i oni nemaju imena, u pravu ste.

13 P: Hvala. Ja kako razumem identifikaciju, to je utvrđivanje imena i
14 prezimena nekih posmrtnih ostataka. Je li to tačno?

15 O: Da, u krajnjoj liniji da.

16 P: Ako mi onda imamo sada za 758 slučajeva da nisu vezani za osobe
17 utvrđene imenom i prezimenom, onda je moje mišljenje da te slučajeve ne možemo
18 smatrati kao identifikovanim slučajevima.

19 O: Da, ne možemo ih smatrati identifikovanim.

20 P: Hvala. Sada ćemo... u Vašem nalazu ste na sledećoj stranici, to je
21 stranica 2 nalaza...

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Ja bih molila, ukoliko može da se ode na stranicu 2.

2 P: Već ste napravili korekciju da se ne radi o 4.017 identifikovanih
3 osoba putem DNA analize, već da su u pitanju 4.010 i dali ste objašnjenje kako
4 je do te greške došlo.

5 Za taj broj od 4.010 osoba koje pominjete, Vi ste naveli da su tu u
6 pitanju identifikacije koje je prihvatio Međunarodni krivični sud. Na nekoliko
7 mesta u Vašim rezimeima se pominje ta distinkcija između podataka koje je
8 prihvatio Međunarodni krivični sud i podataka kojima je raspolagao Međunarodni
9 krivični sud. Možete li nam u dve rečenice reći u čemu je potreba da se za
10 krajnji skor broj žrtava i broja identifikovanih žrtava vodi takva distinkcija?
11 Za šta je bio nadležan Međunarodni tribunal a za šta neki drugi organi?

12 O: Ja se izvinjavam, časni Sude. Ali bojim se da nisam razumio pitanje.

13 P: U pravu ste, bilo je malo komplikovanije. Moje pitanje je: U čemu je
14 razlika između broja od 4.010 - govorićemo od sada pa ubuduće samo o 4.010
15 žrtava - koji su prihvaćeni od strane Međunarodnog krivičnog suda, kao što ste
16 navikli... naveli u paragrafu 6 Vašeg nalaza... Vašeg *summary*ja iz novembra
17 2007. godine. Pošto nemamo paragrafe na Vašem *summary*ju ...

18 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Molim da se vratimo na prethodnu stranicu. I to je
19 poslednji paragraf na toj strani.

20 P: Ako možete... Da li vidite dobro, gospodine Manning? Ako možete da
21 nam pročitate prvu rečenicu iz tog poslednjeg paragrafa na strani 1 Vašeg
22 rezimea.

23 O: "Minimalni broj pojedinaca identifikovanih na osnovu analize DNK od
24
25
26
27
28
29
30

1 strane MKNL u masovnim grobnicama, koje je prihvatio Međunarodni sud, sadrži
2 samo osobe koje su pogubljene nakon pada Srebrenice a to je 4.017, koji
3 uključuje 758 jedinstvenih DNK podataka, povezanih za Srebrenicom, koji još nisu
4 usklađeni sa popisom nestalih osoba..."

5 P: Hvala.

6 O: "... Pogledajte aneks koji se odnosi na nestala lica iz masovnih
7 grobnica."

8 P: Hvala. Vidite da ste tu u drugom redu pomenuli da je u pitanju broj
9 za masovne grobnice koji je priznat i prihvaćen od strane Međunarodnog
10 tribunala. Zašto se pravi ta distinkcija od strane međunarodnog... prihvaćene i
11 poznate Međunarodnom tribunalu? Zašto su svi podaci u Vašem *summary*ju nisu
12 sveobuhvatni, a prema podacima Međunarodne komisije za nestala lica?

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospođo Šoljan.

14 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Časni Sude, želim da ukažem na to da
15 podatak koji je bio poznat i prihvaćen od strane Međunarodnog suda odnosi se na
16 masovne grobnice, a ne na žrtve, kako piše u tekstu.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala za to pojašnjenje.

18 Da, gospođo Tapušковиć, izvolite.

19 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Hvala Vam. Hvala koleginciji na asistenciji. Ja sam samo
20 pročitala ono što je pisalo u paragrafu 6 i ja ću ponoviti:

21 [simultani prevod] "Minimalni broj osoba koje su identifikovane analizom
22 DNK od strane MKNL-a u masovnim grobnicama, a koji je poznat i prihvaćen od
23 strane Međunarodnog suda."

24 [na B/H/S-u] Moje pitanje je: zbog čega se pravi distinkcija između
25 podataka poznatih Tribunalu i kojima raspolaže Tribunal i podataka kojima
26 raspolaže - bilo da su to brojevi, bilo da su to lokacije - međunarodna
27 komisija?

28 O: Časni Sude, posljednji paragraf i prethodni paragraf se razlikuju u

29

30

1 činjenici da se prethodni paragraf odnosi ne samo na ostatke pokupljene na
2 površini, koje Međunarodni sud nije uzimao, već takođe na masovne grobnice i
3 pojedinačne grobnice koje je ekshumirala bosanska Komisija za nestala lica. I
4 naznačavajući da Međunarodni tribunal nije bio prisutan tokom tih pregleda, mi
5 nismo sakupljali ostatke na površini. Tako da pravim razliku između nešto manjeg
6 podatka od 4.010, koji ukazuje na tijela koja su uzeta iz masovnih grobnica...
7 koja su izvođena iz masovnih grobnica a za koje zna Međunarodni sud i koja su
8 direktno povezana sa Srebrenicom. To ne kaže... jasno je da to ne kaže da druge
9 grobnice nisu povezane sa Srebrenicom. Žrtve koje su identifikovane, direktno su
10 povezane sa Srebrenicom. Međutim, to nisu bile grobnice u kojima je Međunarodni
11 sud učestvovao u procesu ekshumacije i obdukcije tijela. Zbog toga je
12 napravljena ta razlika.

13 P: Hvala najlepše. Očigledno, ovde se pojavljuje problem oko posmrtnih
14 ostataka lica pronađenih na površini i to čini jednu, rekli bismo, značajnu
15 stavku u proceni ukupnog broja nastradalih lica. Je l' sam... je l' tačno to?

16 O: Ne slažem se s Vama da ima problema u vezi sa ostatcima, posmrtnim
17 ostacima koji su pokupljeni na površini. Ja ne kažem da tu ima bilo kakav
18 problem. Ja kažem... ja ukazujem na to da Međunarodni sud i ja lično nismo bili
19 prisutni, niti smo nadzirali, niti smo se bavili prikupljanjem tih podataka. To
20 je izvještaj koji je napravljen... koji sam ja napravio i ja u njemu kažem da
21 nisam bio prisutan prilikom prikupljanja tog materijala i zbog toga pravim tu
22 razliku.

23 P: Ali Vi ste u Vašem rezimeu iz sep... iz novembra meseca ove godine
24 pomenuli Kozluk kao grobnicu i pomenuli ste Kozluk kao mesto gde se pojavljuju
25 površinski ostaci. Danas, mislim da je to bilo na 13. stranici, ne mogu da se

26

27

28

29

30

1 setim baš, ovaj, tačno, rečeno je da su površinski ostaci bili udaljeni par
2 stotina metara od masovne grobnice; je l' tako?

3 O: Tako je.

4 P: Vi ste u prilogu B Vašeg... pošto smo se dogovorili da Vaš rezime iz
5 jula meseca ima dva integralna priloga, dve integralne tabele i da ima onaj
6 aneks, dugačak dokument. Ako se pogleda poslednja stranica 65ter dokumenta 2993,
7 to je Vaš *summary* za novembar mesec.

8 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Molila bih da odemo na poslednju stranicu ovog
9 dokumenta. Ne, ne aneksa nego poslednja stranica samog *summaryja*, samog rezimea.

10 Sad ću Vam reći koja je to stranica. Momenat. To je stranica 24. Eh,
11 hvala. Hvala najlepše. Okrenućete još jednu, to je pretposlednja, to je stranica
12 23. Meni treba stranica 24. Hvala.

13 P: Gospodine Manning, ovde ste Vi pobrojali sve lokacije na kojima su
14 pronađeni površinski posmrtni ostaci; je l' tako?

15 O: Nije tačno. Ne može se reći da su "sve lokacije." Ovo su lokacije
16 koje su mi ili mogli dobro opisati ili dati kote. Ako uzmete u obzir da su
17 pojedinačne kosti i to značajan broj kostiju skupljan je na različitim
18 lokacijama tokom mnogo, mnogo godina. Ovo ne predstavlja svo to sakupljanje
19 ostataka, ovo predstavlja sakupljanje ostataka na površini o kojima su mi
20 detaljno mogli da govore gospodin Hurtić i bosanska komisija ili koje sam ja
21 mogao da vidim u Kantonalnom sudu u Tuzli.

22 P: Ali u Kantonalnom sudu u Tuzli ste bili 2005. godine, a ovaj ste
23 dodatak napravili u novembru 2009. godine... 2007. Izvinjavam se. Da li ste Vi u
24 međuvremenu imali nove podatke kantonalnog suda i kako ste Vi te podatke dobili,
25 pošto ste nam rekli da od 2005. godine niste išli u Bosnu?

26

27

28

29

30

1 O: Časni Sude, kada je riječ o tom spisku područja na kojem su
2 pokupljeni ljudski ostaci, ja nisam ažurirao tu informaciju. Očekivao bih da su
3 dalje prikupljeni ljudski ostaci na drugim područjima na površini.

4 P: Vi nama ovde niste dali brojeve ukupno "ekshumiranih" lica, pošto se
5 i za lica pokupljena sa površine upotrebla... upotrebljava isti termin
6 "ekshumacija;" je li tako?

7 O: Nisam uključio te brojeve i mislim da ne pominjem prikupljanje
8 ljudskih ostataka na površini kao ekshumacije.

9 P: Recite mi onda, na stranici 5 Vašeg rezimea iz novembra 2007.
10 godine...

11 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Molila bih da odemo na stranicu 5. To nije ta stranica.
12 Sledeća strana. Hvala.

13 P: Ovde u rezimeu direktno koristite broj individua koje su
14 identifikovane sa podacima, znači iz novembra 2007. godine, da je u pitanju 14
15 identifikovanih osoba; je li tako?

16 O: Četrnaest osoba je identifikovano kao osobe čiji su ostaci pokupljeni
17 na površini kao KOZ-Kozluka.

18 P: To znači da u novembru mesecu, Vi ste samo za tu grobnicu, samo za te
19 površinske podatke imali ukupan broj identifikovanih osoba. A za ostale, kažete
20 da nisu sve grobnice, ne svi površinski ostaci, ali za onih 18 koji ste naveli u
21 dodatku Vi niste imali ukupan broj ni ekshumiranih ni ukupan broj
22 identifikovanih?

23 O: Ponovo, Časni Sude, nisam sasvim siguran kakvo je pitanje. Ja sam
24 ranije rekao zašto sam uključio ostatke sakupljene na površini u Kozluku. Ja sam

25

26

27

28

29

30

1 kontaktirao sa bosanskom komisijom u vezi sa tim lokacijama i rekao sam
2 gospodinu Hurtiću da mislim da ima i drugih ostataka u tom području. I ovo
3 prikupljanje podataka na površini bio je rezultat tih razgovora, on je bio
4 odlučan da obavi posao u tom području.

5 Ja se izvinjavam, možda nisam shvatio Vaše pitanje.

6 P: Moje pitanje je bilo: zbog čega nije za ostale površinske ostatke,
7 koje ste naveli na 18 mesta, zbog čega za njih niste naveli broj bilo
8 ekshumiranih ili broj identifikovanih lica?

9 O: Nisam uključio podatke o prikupljanju ostataka na površini, samo sam
10 identifikovao gdje je to locirano. Ja sam jednostavno uključio te podatke u
11 jednu širu, u jednu veću cifru koja se odnosila na ostatke prikupljene na
12 površini. Ponovo, ja sam bio jako upoznat sa materijalom Međunarodnog tribunala
13 i ostaci koji su prikupljeni na površini su bili u području koje je bilo veliko,
14 obuhvatilo je veliki broj kilometara - i to sam naznačio kada je riječ o
15 područjima sa kojih su prikupljeni ostaci - nisam mogao doći do konkretnih
16 podataka i mislio sam da je primjerenije da se koncentrišem na grobnice kod
17 kojih je u ekshumaciju učestvovao Međunarodni tribunal i referencija o broju
18 ostataka prikupljenih na površini koji su identifikovani.

19 P: Dobro. Hvala. Sad ćemo da krenemo prema Vašem izvešt... prema Vašem
20 *summaryju* iz novembra meseca 2007. godine. Krenućemo na pojedine grobnice, da
21 neke nelogičnosti pokušamo da raz... razjasnimo.

22 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Ja bih molila, znači, to je dokaz 2993. U pitanju je
23 grobnica Konjević Polje, to je stranica 8, od početka, od samog vrha.

24 Ovo Vam je Konjević Polje 1, Konjević polje 2. U redu. Konjević Polje 2.

25 P: Ovde se vidi da je prema podacima koje ste Vi dobili, izvršena je
26 identifikacija tri osobe; je l' tako?

27 O: Tako je.

28 P: Međutim, ukoliko uzmemo Vaš nalaz iz juna meseca, za njega nemamo
29 65ter broj.

30

1 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Pa ću zamoliti poslužitelja da dođe i da pokaže... da
2 preuzme nalaz i da ga stavi na ELMO.

3 P: Gospodine Manning, prvo Vas molim da proverite da li je dokument koji
4 je stavljen na ELMO u pitanju Vaš rezime iz juna meseca. Možete da ga uzmete
5 fizički u ruke sa grafoskopa i da proverite da li sam Vam stavila pravi
6 dokument.

7 O: Poznajem taj dokument, to je moj izvještaj iz juna ove godine.

8 P: Hvala. Tu se u rubrici za Konjević Polje 2 pokazuje da u junu mesecu
9 2007. godine... imate ukupan broj od sedam individua koja su identifikovane.
10 Moje je sada pitanje: kako je moguće da u junu mesecu 2007. nam date podatak da
11 je identifikovano sedam osoba, a da nam u novembru mesecu 2007. godine, znači
12 pet meseci nakon toga, kažete da je identifikovano ukupno tri osobe? Možete li
13 da nam objasnite to?

14 O: Časni Sude, koliko se ja sjećam, tu bi trebalo da piše. "2 osobe." To
15 je greška u kucanju "2" na "7." I ja mogu da kažem da sam bio prisutan tokom
16 cijele ekshumacije Konjević Polje 2 i tu su bile dvije osobe, kompletne osobe u
17 toj grobnici. Ja sam bio prisutan tokom cijele ekshumacije i to je ustvari
18 greška u kucanju. Dvije osobe, a kasnije se govori o tri osobe čiji su ostaci
19 bili u toj grobnici.

20 Ja sam takođe to naveo u svom izvještaju od juna, gdje su uvedeni novi
21 podaci, podaci od MKNL-a, kada je napravljen i novi izvještaj.

22 P: Recite mi sada, gospodine Manning, ispada da sada cifra nije u Vašem
23
24
25
26
27
28
29
30

1 rezimeu iz juna ni u Vašem rezimeu iz novembra meseca nije tačna.

2 O: Oprostite, rekli ste da rezime iz novembra nije tačan?

3 P: Ja sam Vam pokazala oba rezimea. Jedan rezime imate na ekranu, iz
4 novembra meseca 2007. godine, gde imate, u toj rubrici za Konjević Polje, imate
5 tri žrtve. Na ELMO sam Vam stavila dokument - i zato sam Vam dala mogućnost da
6 proverite - stoji podatak da je identifikovano 7 osoba. Interesuje me sada,
7 prema onome što ste nam rekli da su u pitanju dve osobe, koji je podatak tačan,
8 odnosno čini mi se da nijedan Vaš rezime ne sadrži tačan podatak za grobnicu
9 Konjević Polje 2.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je to već pojašnjeno. On je
11 rekao da u ovom dokumentu koji se sad vidi na ekranu, dakle ovaj dokument koji
12 je sad na grafoskopu, da se radi o tip feleru, umjesto "7" trebalo bi da stoji
13 "2." A u onom drugom rezimeu koji ste spomenuli, se spominje broj tri. Dakle, u
14 prvom bi trebalo da stoji "2" a onda u onom narednom stoji "3". E sada, "7" može
15 da postane "2", ali "3" nikada ne može da postane "7".

16 Ako želite da nastavite ovo da istražujete, izvolite, ali mislim da je
17 dovoljno jasno.

18 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Ne više neću da, ovaj, istražujem to. Samo bih postavila
19 pitanje:

20 P: Kada ste u oktobru mesecu ove godine bili na *proofingu* sa našim
21 kolegama iz Tužilaštva i sada kada ste bili na *proofingu*, neposredno pred Vaše
22 svedočenje, da li ste prolazili kroz kompletan materijal koji je bio ovde
23 predmet ispitivanja glavnog od strane kolegice Šoljan?

24 O: Tokom pripremnog razgovora sa gospođom Šoljan, ja sam prošao kroz
25
26
27
28
29
30

1 veliki broj materijala. Mislim da nismo detaljno prošli kroz ovaj izveštaj.
2 Govorili smo o drugim grobnicama, o drugim vezama, o dokazima koji su izvedeni i
3 ja sam joj pokazao ono što sam i Veću pokazao vezano za podatke od MKNL-a. Ne
4 sećam se da smo detaljno prošli kroz ovaj izveštaj. Ja lično sam pročitao ovaj
5 izveštaj i sâm sam prošao kroz materijal.

6 P: Samo da zaključim...

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Šoljan, izvolite.

8 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Časni Sude, što se tiče izveštaja iz juna
9 meseca, za koji je gospodin Manning dao pojašnjenje, ukoliko moja kolegica
10 pogleda dodatak, to je integralni deo tog izveštaja, dakle ako pogleda R064-3970
11 i R064-3972, tu imamo i dodatne dokaze koji pokazuju da je gospodin Manning bio
12 upoznat sa brojem ljudi u grobnici Konjević Polje 2, dakle da mu je poznat broj
13 ljudi.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

15 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] I radi se o dve osobe.

16 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, ja se zahvaljujem na objašnjenju koje nam je
17 dala kolegica. Ali kako smo se dogovorili na početku današnjeg suđenja, da nam
18 svedok može govoriti samo o brojevima i o rezultatima konačnim koje je on
19 pribavio i dokumentacije međunarodne komisije, ja se i koristim tim brojevima
20 koji su koji su pokazani u njegovom rezimeu iz juna meseca i novembra meseca.

21 Ako se pogleda dodatak, kao što imamo za novembar mesec 2007...

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zaustavite se. Zaustavljam Vas jer u
23 vezi sa ovom konkretnom grobnicom svedok je jasno i glasno rekao da on ima lična
24 saznanja o tome i da se nije oslanjao na druge izvore. Ne mogu sad da ponovim

25

26

27

28

29

30

1 njegove tačne reči, ali to možemo da nađemo ako se vratimo pet strana unazad
2 transkripta. Dakle, on je bio prisutan čak i prilikom ekshumacije.

3 GĐA TAPUŠKOVIĆ: U redu, časni Sude. Pustićemo tu temu. Sad ćemo da
4 pređemo na sledeću grobnicu.

5 Molim Vas da idemo na... trenutno smo na strani 8. Sada bih molila da
6 pređemo na stranu 12. Hvala.

7 P: Ovde pominjemo grobnicu koja se zove "Hodžički Put 1- Snagovo broj
8 4."

9 GĐA TAPUŠKOVIĆ: I ja Vas molim da uvećate, kako bi svedok mogao da nam
10 pročita rečenicu.

11 P: Prvi pasus ispod podnaslova "Hodžički Put 1- Snagovo 4." Je 1'
12 možete, gospodine Manning, da nam pročitate, ako vidite? Evo ja ću pročitati.

13 [simultani prevod] "Ovaj lokalitet je ekshumiran 1998. godine i to pod
14 uputama glavnog arheologa Međunarodnog krivičnog suda, profesora Richarda
15 Wrighta. Po mišljenju profesora Wrighta, izgleda da je ovaj lokalitet iskopan
16 kao grobnica ali nakon toga nije korišćen."

17 [na B/H/S-u] Sledeći paragraf ide.

18 [simultani prevod] "Federalna komisija Bosne za nestala lica je ukazala
19 na ovu grobnicu, preimenovalo je u Snagovo 4, odnosno ukazuje da je ona
20 ekshumirana između 6. i 24. novembra 2006. godine. Nema nikakvih podataka
21 trenutno o pronađenim ljudskim ostacima i o DNK analizi."

22 [na B/H/S-u] Gospodine Manning, ako ste toliko vremena proveli na
23 lokalitetima i bili ste upoznati sa prikupljanjem forenzičkih podataka, hoćete
24 li mi objasniti kako je moguće da profesor Wright, koji je ovde saslušan u
25 svojstvu veštaka, konstatuje da je grobnica otkopana ali da nije korišćena, sa
26 podatkom da je iz nje izvršena ekshumacija u novembru 2006. godine? Da li ste

27
28
29
30

1 pokušali da proverite ovu nelogičnost između ova dva navoda iz ova dva paragrafa
2 Vašeg rezimea?

3 O: Časni Sude, profesor Wright je mislio da ta grobnica nije korišćena.
4 Ja sam ispitao tu grobnicu zajedno sa profesorom Wrightom. Radilo se o prvoj
5 grobnici na putu i bila je dosta pod uglom i bila je popunjena vodom i dosta
6 zarasla. Po njegovom mišljenju nije korišćena zbog čitave logistike da se
7 grobnici priđe kamionom.

8 I tokom tih razgovora bilo nam je očigledno, obojici, da bi trebalo još
9 da se otkopa, kako bi se potvrdilo da li se radi o masovnoj grobnici ili ne.

10 Kada smo predali nadležnost nad tom grobnicom bosanskim vlastima, ja sam
11 im preneo mišljenje profesora Wrighta i sećam se da sam im konkretno rekao da se
12 u toj grobnici možda nalaze ljudski ostaci i da bi to trebalo ispitati, što je
13 bio i slučaj sa Zelenim Jadrom 2. Mi smo verovali da je ta grobnica u potpunosti
14 bila opljačkana, ali smo im objasnili da bez obzira na to treba da ispituju tu
15 grobnicu. I kao što je i ovde bila situacija, oni su ispitali tu grobnicu i
16 zaključili su da se tamo zaista i nalaze ljudski ostaci.

17 P: Ali sad kad ste pomenuli grobnicu Zeleni Jadar 2. Dalje u svom
18 rezimeu iz novembra meseca, na 16. stranici, Vi ste rekli da u Zelenom Jadru su
19 pronađeni samo mali brojevi tela od više različitih osoba. Da li se sećate toga?

20 O: Časni Sude, sećam se toga. I ponovo, profesor Wright je bio taj koji
21 je pregledao tu grobnicu, on nije ekshumirao tu grobnicu. Mislim da je on rekao,
22 ne želim sada da ga pogrešno citiram, al' mislim da je rekao da je pronašao
23 raštrkane ljudske ostatke, neobične, u toj grobnici. To ne znači da tamo nije
24 bilo ljudskih posmrtnih ostataka, već je on samo naznačio da ih je bilo ali u
25 malom broju i da su bili dosta raštrkani.

26

27

28

29

30

1 P: Ja ću Vas vratiti na ono što ste Vi konstatovali i ono što je uneto u
2 Vaš rezime od novembra meseca.

3 Pa molim da odemo na 16. stranicu, da vidimo šta piše tačno za Zeleni
4 Jadar.

5 Dok nam dođe, ovaj, slika na ekran, molim Vas recite mi, Vi ste u tom
6 delu napomenuli da nema podataka od strane federalne komisije, bosanske
7 federalne komisije, nema podataka o tim ostacima, što znači ne znate datume kada
8 je izvršena ekshumacija, da li je izvršena ili nije izvršena obdukcija, niti se
9 zna DNK analiza. Možete li nam reći kako ste onda u svoj nalaz uneli da se
10 ispostavilo da se u grobnici Zeleni Jadar nalaze delovi tela više različitih
11 osoba, kada nije urađeno DNA analiza?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Šoljan, izvolite.

13 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Prvo, ne znamo o kom lokalitetu Zeleni
14 Jadar, o kojoj masovnoj grobnici govori moja koleginica. A ako se radi o Zelenom
15 Jadru 2, onda ustvari u izveštaju postoji i datum kada je izvršena ekshumacija.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Tapušковиć, ne znam šta ste Vi
17 imali na umu. O kom Zelenom Jadru je reč?

18 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Ja sam, časni Sude, rekla da je u pitanju Zeleni Jadar 2
19 i napomenula sam to, ali to nije ušlo u zapisnik kada sam tražila da se prikaže
20 stranica broj 16. U pitanju je grobnica Zeleni Jadar 2, jer sam se i na stranici
21 57, u 25. redu, pozvala na to, podsećajući svedoka da je pomenuo grobnicu Zeleni
22 Jadar 2. Pitanje je samo transkripta.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Za Zeleni Jadar 2 nam, gospodine Manning, piše:

2 [simultani prevod] "Ova sekundarna, dirana masovna grobnica, delimično
3 je ispitana 6. oktobra 1998. godine i to od strane glavnog arheologa
4 Međunarodnog krivičnog suda, profesora Richarda Wrighta. Otkriveno je veoma malo
5 delova tela. Bilo je očigledno da je grobnica dirana, oskrnavljena i da su tela
6 premeštena na neki nepoznati lokalitet ili na... u neku nepoznatu tercijarnu
7 grobnicu."

8 [na B/H/S-u] Drugi pasus, znači ne sledeći nego drugi pasus:

9 [simultani prevod] "Bosanska federalna Komisija za nestala lica ukazala
10 je da je ova grobnica ekshumirana u periodu od 14. do 27. juna 2007. godine. Još
11 nema nikakvih podataka o pronađenim ljudskim ostacima niti o DNK analizi tih
12 ostataka."

13 [na B/H/S-u] Da li ste Vi, gospodine Manning, imajući u vidu ovu
14 konstataciju gospod... profesora Wrighta da su tamo nađeni mali broj ostataka a
15 da nije urađena DNA analiza, kako ste došli do zaključka da se radi o više
16 posmrtnih ostataka, više lica?

17 O: Časni Sude, ja nisam bio prisutan onog dana kada je vršena
18 ekshumacija, ali sam dan ili dva kasnije bio na tom mestu. Ja sam o toj grobnici
19 razgovarao sa profesorom Wrightom, mi smo otišli zajedno do grobnice i
20 razgovarali o tome. On mi je rekao da je bilo retkih ljudskih podataka, dakle, u
21 samom sastavu grobnice i da ti posmrtni ostaci nisu poticali od jedne osobe. Po
22 njegovom mišljenju radilo se o delovima kostiju, kostiju koji su očigledno
23 poticali od više osoba, ne samo od jedne. Po njegovom mišljenju, ova grobnica je
24 bila oskrnavljena i većina tela je verovatno prebačena iz te grobnice. A inače,

25

26

27

28

29

30

1 grobnica se nalazi veoma blizu jedne male reke i kad god sam je ja video uvek je
2 bila poplavljena.

3 I na sličan način, kao i u vezi sa grobnicom Hodžići 1, mi smo bili
4 svesni toga da je potrebno da se izvrši ekshumacija u određenom trenutku kako bi
5 se naš stav potvrdio.

6 P: Hvala, gospodine Manning. Dok smo na toj istoj stranici Vašeg
7 *summaryja* za novembar mesec 2007., na samom vrhu stranice vidimo lokalitet
8 "Liplje 8." Je li vidite, gospodine Manning?

9 O: Da, vidim.

10 P: Tu ste konstatovali:

11 [simultani prevod] "Ova grobnica se nalazi u blizini grobnice Liplje 7 i
12 bosanska federalna Komisija za nestala lica je izvršila ekshumaciju te grobnice
13 nepoznatog datuma, a nadzor je vršila Međunarodna komisija za nestala lica.
14 Komisija je navela da su se u grobnici nalazili ostaci jedne osobe.

15 "Još uvek nema podataka o DNK analizi tih ostataka."

16 [na B/H/S-u] Vi ste nam juče, gospodine Manning, rekli da se za masovnu
17 grobnicu smatra grobnica u kojoj ima najmanje dva tela, je li tako?

18 O: Da, to je tačno.

19 P: Ovde je ova grobnica Liplje 8, u kojoj je pronađeno jedno telo,
20 stavljeno u deo Vašeg izveštaja koji se odnosi na ispitivanje masovnih grobnica;
21 je li tako?

22 O: Da, to je uključeno u izveštaj, a hteo bih da skrenem pažnju da ja
23 ovde koristim reč grobnica.

24 P: Hoćete li mi reći na osnovu čega imate podataka da je ovo... ovi
25 posmrtni ostaci jedne osobe su na bilo koji način vezani za Srebrenicu, ako nije

26

27

28

29

30

1 urađen DNA test i nije utvrđeno da li je takvo ime stavljeno na spisak nestalih
2 osoba?

3 O: Časni Sude, razlog zbog čega sam ja uključio Liplje 8 u izveštaj je
4 taj što je bosanska komisija navela da je bilo 8 lokaliteta Liplja, odnosno 8
5 grobnica. Ja sam to jednostavno uključio kao referencu, da bi bio siguran da ne
6 dođe do nikakve zbrke vezano za ostalih 7 ili 8 grobnica pod istim imenom na tom
7 području. Ja nisam naznačio da su ostaci u bilo kakvoj vezi sa Srebrenicom. Ja
8 sam samo tu naznačio da postoji grobnica Liplje i nazvao sam je "Liplje 8."
9 Takođe, tu stoji da još uvek nisu dobijeni nikakvi podaci vezano za ispitivanje
10 ostataka te jedne osobe iz te grobnice. To sam jednostavno uključio taj podatak
11 kako bi imali kompletnu sliku.

12 P: Hvala, gospodine Manning. Vi ste nama rekli juče tokom glavnog
13 ispitivanja, da za vreme Vašeg... dok ste Vi radili u Tribunalu, grobnica
14 Blječeva nije bila otkrivena; je l' tako?

15 O: Da, ustvari, da. Možda je bilo nekih naznaka, ali se nije pokazalo da
16 se radi o grobnici.

17 P: Vi ste se u Vašem rezimeu, objašnjavajući podatke koje ste dobili
18 vezano za grobnicu Blječeva 1, naznačili da ste u Kantonalnom sudu u Tuzli
19 dobili informaciju da se ta grobnica ne odnosi na Srebrenicu. Je l' se sećate
20 toga?

21 O: Časni Sude, mislim da se radilo o tome da su se tu nalazila i druga
22 tela, ne samo Srebrenička tela, da se radi o mešovitoj grobnici.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođa Šoljan.

24 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Zamolila bih koleginicu da ukaže
25 gospodinu Manningu o kojoj konkretno strani se radi, kako bi on to mogao da
26 pročita.

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ukoliko je to potrebno. Mislim da
2 nije potrebno.

3 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, ja imam reference, ali sam htela samo da
4 vidim da li se svedok slučajno seća, pošto stvarno ima veoma dobro pamćenje i
5 odlično barata mnogobrojnim podacima vezanim za grobnice i grobna mesta. Htela
6 sam samo da pitam da li se on seća.

7 To je stranica 18 u ovome *reportu*. U pitanju je grobnica - ako bi mogli
8 da pređemo na stranicu 18 - u pitanju je grobnica Blječevo 1. Drugi paragraf.

9 [simultani prevod] "Dosije tužilaštva iz Kantonalnog suda u Tuzli, broj
10 KTA672/04, odnosi se na ovu grobnicu i navodi se da se u ovoj grobnici takođe
11 nalaze i posmrtni ostaci tela koji nemaju nikakve veze sa padom Srebrenice."

12 P: Je li to piše, gospodine Manning, u Vašem izveštaju? Možete li nam
13 reći, pošto naslov svih Vaših rezimea, svih pet rezimea iz godine u godinu se
14 zovu "Istraga o Srebrenici." Hoćete li mi reći zašto je ova grobnica Blječeva 1
15 stavljena u taj Vaš sumarni dokument?

16 O: Masovna grobnica Blječeva 1, a koja nije grobnica koju je obradio
17 Međunarodni krivični sud, ta grobnica sadrži posmrtne ostatke 39 pojedinaca koji
18 su pozitivno identifikovani putem DNK analize i oni su takođe identifikovani kao
19 nestala lica nakon pada Srebrenice. Međutim, osim ljudi iz Srebrenice, tamo
20 verovatno se nalaze i neka tela koja nisu povezana sa Srebrenicom.

21 P: Da, ali to ne piše tako u Vašem izveštaju. Vi niste rekli da se neka
22 tela možda ne odnose. Vi ste naveli podatak kako ste dobili informaciju u
23 Kantonalnom sudu u Tuzli da se ta grobnica ne odnosi na Srebrenicu.

24 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Ispravka. Prigovor. To tako ne piše u
25 tekstu.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, u pravu ste.

2 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Slažem se. Hvala, časni Sude.

3 Sad ćemo malo da proradimo površinske ostatke. Sad... samo ne znam,

4 časni Sude, da li je vreme za pauzu ili ne. Ja bih imala još možda sedam do osam

5 minuta u sledećem...

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Sada ćemo napraviti pauzu. Hvala.

7 ... Početak pauze u 12.29h

8 ... Sjednica nastavljena u 12.58h

9 SUĐSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.

10 Izvolite sjesti.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Tapušковиć, izvolite.

12 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, časni Sude.

13 P: Gospodine Manning, sad ćemo se pozabaviti samo jednom grobnicom koja

14 je u domenu mojih interesovanja. Vi se sećate grobnice Nove Kasabe?

15 O: Da, sjećam se. Dvije su masovne grobnice u Novoj Kasabi.

16 P: Dve su, da, hvala. Jedna je devet... nosi oznaku Kasaba 1996, a druga

17 Kasaba 1999; je l' tako?

18 O: Tako je.

19 P: Na ekshumacijama na toj grobnici radio je profesor Haglund - ako se

20 ja dobro sećam - i to 1996. godine. Jesam u pravu?

21 O: Nova Kasaba 1996., ekshumirao je dr. Haglund, A piše se H-A-G-L-U-N-

22 D.

23 P: U redu. Hvala na korekciju za izgovor. Hvala najlepše. Mi smo ovde

24 imali prilike da čujemo, ovaj, tog profesora Haglunda, koji nam je potvrdio ovde

25 pred Većem da je to bila neremećena grobnica, primarna grobnica. Je l' tačno?

26

27

28

29

30

1 O: Tačno.

2 P: Možete li nam potvrditi da su u njoj pronađeni kompletni ljudski
3 ostaci, znači da nisu bili parcijalni delovi, nego da su to bila kompletna tela
4 pronađena u grobnici Nova Kasaba 1996?

5 O: To je tačno.

6 P: Hvala. Gospodin Haglund je potvrdio da je iz te grobnice tada
7 iskopano ukupno 33 kompletna tela; je l' tako?

8 O: To je tačno.

9 P: Prema Vašem nalazu, Vašem *summaryju* iz 16. maja 2000. godine...

10 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Ja ću moliti poslužitelja, biće nam brže, jer moramo da
11 imamo na ekranu kasnije još jedan dokument radi poređenja. Ići će nam mnogo
12 brže.

13 Stavićete stranicu na kojima je žuto podvučeno.

14 P: Slažete li se, gospodine Manning, da je na grafoskop stavljen Vaš
15 rezime iz 2000. godine?

16 O: Tačno.

17 P: Hvala. Da je okrenuta stranica na kojoj piše Nova Kasaba i da ste i
18 Vi tada konstatovali da je iz Nove Kasabe devet... 1996. ekshumirano 33 cela
19 ostatka. Sve su u pitanju osobe muškoga pola?

20 O: To je tačno.

21 P: Hvala.

22 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Ja bih molila poslužitelja da dođe... to je jedan drugi
23 dokument.

24 P: Ako smo, gospodine Manning, konstatovali da je ekshumacija te
25 grobnice Nova Kasaba 1996. godine obavljena od strane gospodina Haglunda i da je

26

27

28

29

30

1 on napisao svoj *report* i evo ovde je i izneo svoje stavove o poslu koji je
2 obavio, možete li nam objasniti kako se sada u Vašem *summaryju* za jun mesec
3 pojavljuje cifra od 35 tela, kada ste u prethodnom, iz 2000. godine, rekli da su
4 u pitanju 33 tela i kada je i sam profesor Haglund rekao da su u pitanju 33
5 tela?

6 O: Časni Sude, mislim da sam na to možda već odgovorio. Ovo je moj
7 raniji izvještaj iz juna i u njemu je ista greška koju imam u novembarskom
8 izvještaju. "NKAS" za koju sam ja mislio da... koje sam ja uzeo kao podatke o
9 prikupljanju ostataka sa površine u Novoj Kasabi nisu uključeni u toj fazi. To
10 je bilo 35 osoba. To je ista greška na koju sam ukazao u vezi sa grobnicama
11 iz... ekshumacijama grobnice iz 1996. u Novoj Kasabi u mom završnom izvještaju.

12 P: Pošto smo juče govorili nešto o tome, juče smo... juče ste nešto
13 obrazlagali i na *proofingu* kod tužilaca Vi ste se nešto izjašnjavali na tu temu
14 kako je došlo do neke, ovaj, greške. Možete li mi objasniti kako je moguće da Vi
15 u dva sukcesivna Vaša *summaryja* stavljate cifru koja nije odgovarajuća i koja ne
16 odgovara ni Vašem prethodnom nalazu niti nalazu profesora Wrighta... Haglunda,
17 izvinjavam se, jer ste i Vi Vaš prvi nalaz napravili prema Haglundovom
18 izveštaju?

19 O: Nažalost, to je priroda greške. Ja sam napravio grešku, uključio sam
20 tijela iz Nove KAS grobnice u tu grešku, iako sam znao da bi trebalo da budu 33
21 tijela. Mislio sam da je riječ o ostacima koje je locirao MKNL na površini tokom
22 pregleda tih 33 tijela. Tom prilikom, kada su ta tijela uzeta i kada je urađena
23 analiza DNK, utvrđeno je da je riječ o izmiješanim ostacima i da je tu riječ od
24 više od jedne osobe kod svakog tijela. I zato sam pretpostavio da je to taj

25

26

27

28

29

30

1 slučaj. I ponovo, razlog zašto je ovaj podatak pogrešan je u tome što sam ja
2 napravio grešku.

3 P: Zašto onda detaljnije niste obrazložili Haglundove nalaze, pošto ste
4 Vi i prisustvovali donekle tim, ovaj, operacijama i tim postupcima? Zašto to
5 niste detaljnije objasnili i zašto niste izvršili razdvajanje? Jer nama se ovde
6 brojevi, kako god Vi okrenete i postavite, ne podudaraju. Vi ste nam juče rekli
7 da treba umanjiti za sedam brojeva... za sedam, ovaj, posmrtnih ostataka. Od
8 broja 38 ako se oduzme sedam dobijemo broj 31. Haglundov izveštaj i Vaš prvi
9 izveštaj govore o 33 posmrtnih... Odnosno, ne o posmrtnim ostacima kao pojedinim
10 delovima tela, Haglund govori o ljud... o ljud... o posmrtnim ostacima u vidu
11 kompletnog skeleta i kompletnog tela preminule osobe.

12 Meni je pitanje: Koliko se vrši fabrikovanje podataka o svim slučajevima
13 iz... vezanih za Srebrenicu?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Šoljan.

15 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Časni Sude, gospodin Manning je već više
16 puta to objasnio, a reći "fabrikovanje podataka", to jednostavno nije korektno.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, pustite njega da odgovori. Mislim
18 da je on u poziciji da odgovori na to pitanje.

19 SVJEDOK: Hvala, časni Sude.

20 Apsolutno ne. Ni u jednom od podataka, ni u jednoj dokumentaciji, ni u
21 jednom od procesa u kojima sam ja sudjelovao nije bilo nikakve sugestije da je
22 nešto rađeno kako nije trebalo. Ja sam objasnio da sam ja napravio grešku i
23 možda mogu pokušati da Vam pokažem.

24 U izvještaju od juna... broj od 35 osoba se povećao u izvještaju od
25 novembra jer je više tijela identifikovano. Vi ste me pitali za to što je

26

27

28

29

30

1 profesor Haglund rekao 33 osobe. Ja nisam bio tamo 1996. godine, a ja kažem 31
2 na osnovu podataka MKNL-a. Ja sam pokušao da Vam objasnim da sam bio vrlo
3 konzervativan u svojim procjenama, odnosno u prikupljanju tih podataka. I
4 ustvari, dvije osobe su pronađene u grobnici Nova Kasaba, koje nisu uključene u
5 izvještaje o identifikaciji na osnovu DNK - i to izvještaje od MKNL-a - ili u
6 informacije koje su zabilježene. Zbog okolnosti oni nisu uzeti u obzir u toj
7 dokumentaciji.

8 I ustvari, u izvještaju od MKNL-a i u mom izvještaju, koji su manje ili
9 više konzervativni, trebalo su da budu još dva pojedinca a nisu.

10 GĐA TAPUŠKOVIĆ:

11 P: Hoćete li nam reći nešto bliže koje su to okolnosti zbog kojih te dve
12 osobe nisu uzete sada u obzir nakon izvršene DNA analize?

13 O: Ima značajnih podataka, značajna količina podataka i informacija u
14 vezi s tim. Ja se sjećam jednog unosa MKNL-a u vezi sa grobnicom iz Nove Kasabe,
15 iz nekog razloga, možda zbog greške u kucanju ili greške u unošenju kote ili
16 nečeg drugog. To me dovelo do odluke da to ne uključujem, jer ja sam želio da
17 budem što je moguće tačniji. Tako da ako bih vidio neke podatke sa kojima nisam
18 bio sasvim zadovoljan, ja bih rekao: "neću uračunati tu osobu."

19 A kada je riječ o konačnom pojedincu koji se uvodi, moguće da nije
20 završen postupak DNK identifikacije. Ili ako jeste završen, meni nije bila na
21 raspolaganju ta informacija. Na isti način su bila i dva tijela u grobnici u
22 Konjević Polju, koji su u jednoj fazi identifikovani na osnovu analize DNK.
23 Međutim, ja sam znao da su bila tri tijela u grobnici. A pošto treće tijelo nije
24 bilo pregledano, a ja sam prijavio... u svom izvještaju sam naveo samo dva koja
25 jesu pregledana.

26

27

28

29

30

1 P: Moram da Vas prekinem, gospodine Manning. Da ne pričamo o Konjević
2 Polju. Hoću da razgovaramo samo i dalje o Kasabi.

3 Na osnovu čijih ovlašćenja ste Vi do... doneli odluku da neka lica nakon
4 sprovedenog DNA testa ne stavite na ovu listu, ne uključite u ovu tabelu, da se
5 preciznije izrazim?

6 O: To je bio moj izvještaj. Ja sam donio tu odluku i ja sam svoj
7 izvještaj napravio na temelju svog rada, znajući da je to konzervativni prilaz,
8 pristup tom radu.

9 P: Da li postoji mogućnost da onda ta dva tela, za koje nam niste još
10 uvek rekli da l' jesu ili nisu identifikovana, da ona nisu ni na koji način
11 vezana za Srebrenicu?

12 O: Ta dva tijela su bila zajedno sa ostalih 31-om žrtvom iz Srebrenice i
13 mislim da su 27 od njih imali ligature od žice, čelične žice. Oni su svi bili u
14 istoj grobnici, zajedno sa 31 osobom koje su potpuno identifikovane, a bilo je
15 dokaza da su neke od tih osoba bile pogubljene u toj masovnoj grobnici. Po mom
16 uvjerenju, te dvije osobe koje ja nisam uračunao, sjećam se da ih je uračunao
17 MKNL u svoje podatke o analizi DNK i ja sam uvjeren da su to osobe koje su žrtve
18 vezane za događaje u Srebrenici a nalaze se u masovnoj grobnici Nova Kasaba
19 1996.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas privedite svoje unakrsno
21 ispitivanje kraju, gospođo Tapušковиć.

22 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Hoću, časni Sude.

23 P: Samo mi onda recite, molim Vas, ko je pronašao te posmrtno ostatke tu
24 u toj grobnici Nova Kasaba. Ko je izvršio, ko je otkrio i na osnovu kojih
25 podataka ste Vi došli do... do ovih zaključaka? Koje podatke ste Vi imali da
26
27
28
29
30

1 biste došli do ovih zaključaka?

2 O: Da li ste rekli "Nova Kasaba," samo da provjerim?

3 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Ako bi se pitanje moglo ponovo postaviti?

4 GĐA TAPUŠKOVIĆ:

5 P: Sve vreme govorimo o Novoj Kasabi. Nova Kasaba 1996. godine.

6 O: Da, izvinjavam se. Ja nisam radio za Tribunal 1996. Na osnovu

7 pregleda dokumentacije i koliko sam ja shvatio, ta grobnica je otkrivena na

8 osnovu snimaka napravljenih iz vazduha i to je uradio Jean-Rene Ruez. On je bio

9 vođa Srebreničkog tima i on je bio prisutan, on je bio vještak eksp...i tu je

10 bio gospodin John Gern, koji je bio vještak kojeg je zaposlio Međunarodni sud. I

11 oni su, na osnovu tih snimaka iz vazduha, onda provjeravali i testirali

12 zemljište i otkrili grobnicu.

13 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, nemam više pitanja za ovog svedoka. Hvala.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

15 Ko je sljedeći? Gospodine Meek?

16 Gospodine Živanović, mikrofona. U redu.

17 Vaš mikrofona, gospodine Meek, još nije uključen.

18 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

19 Unakrsno ispituje g. Meek:

20 [Odbrana ispituje putem prevodioca]

21 P: Dobar dan, gospodine Manning. Kako ste?

22 O: Dobro, hvala.

23 P: Ja sam Chris Meek, ja sam jedan od advokata Ljubiše Beare.

24

25

26

27

28

29

30

1 Jutros, gospodine, na stranici 14, redovi 6 i 7, kada ste govorili o
2 podatku od 4.017 tijela, Vi ste izjavili da je:

3 "To je /?jest/, grobnica koju smo mi prihvatili, odnosno ja sam
4 prihvatio, sačinjena od žrtava Srebrenice, koje su bile pogubljene nakon pada
5 Srebrenice."

6 Da li se sjećate tog iskaza, gospodine?

7 O: Bez provjeravanja, da sjećam se.

8 P: Možete li nam reći ko su to "mi"? Vi ste rekli "mi" ili "ja sam
9 prihvatio."

10 O: Pa, materijal na koji sam se pozivao je moj izvještaj, zato sam dodao
11 "ja." Ali grobnice o kojima sam govorio, su grobnice koje je prihvatilo
12 Tužilaštvo Međunarodnog suda, a pri tome nisam želio još da istaknem da je
13 prethodno Pretresno vijeće - da ne budem sitničar - da je Pretresno vijeće
14 prihvatilo te dokaze i oni su uvedeni. Govorio sam o grobnicama za koje smo mi
15 znali u Međunarodnom sudu i nazivali smo ih grobnicama koje su sadržavale žrtve
16 Srebrenice, žrtve koje su pogubljene, ubijene.

17 P: U redu. Da li možete reći Pretresnom vijeću i meni koja je Vaša
18 definicija "pogubljenja"... "pogubljenih"?

19 O: To su osobe koje su ubijene, a dovedene su u polja i ustrijeljene,
20 postrojene i ustrijeljene. Na osnovu iskaza svjedoka, druge žrtve su vidjele kad
21 se to dešavalo. I kada su one žrtve koje nisu bile odmah ubijene pozivane da
22 pomognu u nekim slučajevima oko nekih grobnica, bili su bijeni.

23 Moja definicija "pogubljenja" je da su ti ljudi ubijeni na jedan
24 brutalan način.

25 P: A gospodine, možete li mi reći da li je pogubljenje uzrok smrti ili
26 način smrti?

27

28

29

30

1 O: Pa, nisam siguran u semantiku, ali bih rekao da su oni bili
2 pogubljeni. Prema tome, to je bio način na koji su došli do svoje smrti. A uzrok
3 smrti bi u forenzičkom smislu bila rana od puščanog metka ili eksplozije i
4 slično. Dakle, oni su bili ubijeni.

5 P: U redu. Znači, Vi znate razliku između uzroka smrti i načina smrti.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa odgovorio Vam je na pitanje. On je
7 napravio razliku između ta dva.

8 G. MEEK: [simultani prevod]

9 P: Kada je riječ o podatku od 4.017 kojim ste prvobitno počeli, sada
10 imate podatak 5.010; je li to tačno?

11 O: Da, to je tačno.

12 PREVODITELJICA: 4.010 - ispravka prevodioca.

13 G. MEEK: [simultani prevod]

14 P: I ponovo to se bazira isključivo na rezultatima analize DNK MKNL-a o
15 kojima ste Vi svjedočili; je li tako?

16 O: Podatak od 4.010 baziran je na podacima koji su... koje je dostavio
17 MKNL, da.

18 P: Takođe ste, nedavno, u Vašem iskazu, kada Vas je moja kolegica
19 upitala zašto su različiti brojevi tijela pomenuti u različitim grobnicama,
20 recimo jedan antropolog sudske medicine koji je ovdje svjedočio dao jedan broj,
21 a Vi ste kasnije u Vašem izvještaju dali drugi broj. Da li se sjećate tog
22 pitanja?

23 O: Da.

24 P: I mislim da ste Vi odgovorili:

25 "Nažalost to je priroda greške."

26 Da li se toga sjećate?

27 O: Pa, to je bilo konkretno u vezi sa mojom greškom napravljenom u vezi
28
29
30

1 sa Novom Kasabom 1996.

2 P: Vi ste napravili grešku?

3 O: Tako je.

4 P: I to je uticalo na rezultat, na podatke?

5 O: Tako je.

6 P: Dakle, možemo se složiti da Vi niste antropolog sudske medicine; je
7 li tako?

8 O: Tako je.

9 P: Niste ni patolog sudske medicine; je li tako?

10 O: Tako je.

11 P: Nemate ekspertizu niti ste obrazovani za pravljenje analiza DNK?

12 O: Pa, imam laička saznanja... laika o testiranju DNK.

13 P: Da li biste se složili da Vi ne možete reći Pretresnom vijeću da MKNL
14 nije napravio nijednu grešku u ovih proteklih pet ili šest godina, radeći
15 analize DNK na temelju podataka koje ste Vi uveli u svojim izvještajima i
16 saopštili ovdje Vijeću?

17 O: Časni Sude, ja ne mogu da govorim u ime MKNL-a. Ja sam pregledao
18 proces i preuzeo sam podatke i smatrao sam da su to sigurni podaci, ali ne mogu
19 da govorim u njihovo ime o tim podacima.

20 P: Dakle, Vi dozvoljavate da ako je MKNL i ljudi koji su tamo radili
21 analize DNK, ako su oni napravili greške, da bi to svakako uticalo na ove
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 brojeve o kojima govorite; je li tako?

2 O: Časni Sude, kada je riječ o hipotetskim situacijama i u vezi sa MKNL-
3 om, ja ne govorim u ime Međunarodne komisije za nestala lica.

4 P: Ali kao ljudsko biće, Vi ste napravili grešku u ovim rezultatima,
5 došlo je do različitih brojeva. I oni, isto tako su, kao ljudska bića, mogli da
6 naprave greške u testiranju DNK? To je logično, zar ne?

7 O: Logično.

8 P: A sad ćemo da se pozabavimo podatkom od 4.010. Možete li - dakle ovim
9 promijenjenim podatkom - možete li reći koliko je od tih 4.010 poginulo u
10 legitimnim vojnim akcijama, na primjer u šumi ili na drugim mjestima, kao što je
11 to rekao vještak Tužilaštva Richard Butler?

12 O: Pa, moje uvjerenje je da osobe koje su nađene u tim grobnicama su
13 bile ubijene, a nisu poginule u borbama u šumi pa smješteni u te grobnice. Ovo
14 su bili ljudi koji su bili ubijeni.

15 P: I ponovo, to je Vaša pretpostavka; je li tako? Vi ste rekli da
16 vjerujete da je to tako, dakle to je pretpostavka?

17 O: Pa, časni Sude, u grobnicama nema ništa što bi ukazivalo, niti u
18 informacijama koje sam ja vidio, što bi ukazivalo na suprotno od toga. Ja
19 prihvatam da mi ne znamo uzroke smrti mnogih ili nekih osoba u tim grobnicama.
20 Međutim, mislim da ima dovoljno dokaza da se može reći da su te osobe u tim
21 grobnicama ubijene.

22 P: I ponovo, Vi to temeljite konkretno na čemu? Na čemu konkretno
23 temeljite to mišljenje?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja temeljim to uvjerenje na izvještajima vještaka, u kojima vještaci
2 kažu da su te osobe ubijene tu na tom lokalitetu, u masovnoj grobnici na licu
3 mjesta. Pored toga, veliki broj ljudi je bio vezan, imali su poveze preko očiju
4 u tim grobnicama. Zatim, ljudi... svjedoci koji su preživjeli su svjedočili, ako
5 tu uključimo i svjedočenje osobe koja je svjedočila pred ovim Vijećem. I takođe,
6 na temelju mojih... mog vlastitog saznanja u odnosu na dosljednosti među
7 grobnicama. Ja sam vidio prikupljanja tijela u grobnicama. Vidio sam... sreo sam
8 se i razgovarao vještacima o toj dosljednosti. To nije bio slučaj da je 20 /?12/
9 osoba bilo vezano u jednom uglu grobnice a deset pojedinaca u uniformama ležalo
10 u drugom dijelu grobnice. Ta tijela unutar grobnice su bila dosljedna i
11 pokazivala su da su ti ljudi bili ubijeni.

12 P: O kojim sada grobnicama ili grobnici govorimo sada, gospodine?

13 O: Vi ste postavili jedno opšte pitanje. Ja govorim općenito o
14 grobnicama. Ali u Novoj Kasabi 1996, osobe su bile pogubljene, odnosno ubijene.
15 Postoje dokazi za Novu Kasabu 99, da su te osobe ubijene unutar grobnice. Zatim,
16 postoje dokazi iz Konjević Polja 2 i Konjević Polja 1, da su pojedinci ubijeni
17 unutar grobnice. Zatim, postoje dokazi iz Cerske, da su pojedinci ubijeni u toj
18 grobnici. Zatim, postoje vrlo snažni dokazi iz Branjevo vojne ekonomije, da su
19 pojedinci ubijeni na tom lokalitetu. Zatim, postoje dokazi da su pojedinci
20 ubijeni na lokalitetu Kozluk i takođe na brani Petkovski... Petkovci. Nisam
21 siguran da li sam nešto propustio. I čak je bilo snimljeno jedno od pogubljenja
22 na Godinjskoj bari.

23 P: Da li govorimo o pogubljenju Crvenih beretki?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To je bio video snimak koji je prezentiran u predmetu Milošević.
2 Mislim da je bio riječ o Škorpionima.

3 P: Dozvolite da se sada vratimo na trenutak, mislim da je to stranica 68
4 ili 69, možda prelazi s jedne na drugu stranicu, kada ste govorili u redu 26 u
5 unakrsnom ispitivanju o grobnicama Nova Kasaba. Vi ste u... Vaš odgovor je u
6 redu 28. Časni Sude, moguće da je to na stranici 62, red 3. Vi ste rekli:

7 "Mislim da je 27 bilo povezano ligaturama i smješteno u istu grobnicu sa
8 onih 31 pojedinaca koji su bili potpuno identifikovani. I bilo je dokaza da neki
9 od tih pojedinaca su bili pogubljeni."

10 Da li se sjećate tog svjedočenja u posljednjih pola sata?

11 O: Sjećam se tog iskaza. I ako mogu da Vas ispravim, bile su četiri pod-
12 grobnice u Novoj Kasabi 1996.

13 P: Da li ste Vi govorili istinu?

14 O: Da. Bilo je pojedinaca koji su bili ubijeni u toj grobnici, ima
15 dokaza za to. I bio je... veliki broj njih je bio sa povezima, sa ligaturama,
16 što takođe ukazuje da su i oni bili ubijeni.

17 P: Da li i dalje je Vaš stav da svaka... svako tijelo je bilo rezultat
18 pogubljenja a ne pogotka od strane neprijateljske vatre, ili gelera, ili
19 šrapnela, ili samoubistva ili pogođen pripadnik... od strane pripadnika vlastite
20 vojske?

21 O: Časni Sude, moj iskaz je da su te osobe u tim grobnicama ubijene, a
22 nisu su poginule, odnosno nisu preminule usred drugih uzroka, kao što ste Vi
23 rekli vojnih akcija.

24 P: Vi ste ranije pomenuli da ste razgovarali sa vještacima. Možete li mi
25
26
27
28
29
30

1 navesti imena tih vještaka na koje se pozivate?

2 O: Pa, možda ćete mi morati pomoći sa kontekstom tih "vještaka". U kom
3 kontekstu sam to pomenuo.

4 P: Pa, rekli ste da ste pogledali izvještaje vještaka u ovom predmetu,
5 da biste došli do tog zaključka. Stranica 74, red 16, rekli ste:

6 "Ja temeljim to uvjerenje na izvještajima vještaka, u kojima su vještaci
7 rekli da su te osobe ubijene na licu mjesta u masovnim grobnicama. I ustvari,
8 veliki broj osoba..."

9 Na koje izvještaje vještaka ste se oslanjali?

10 O: Časni Sude, konkretno dr. Helge Bramburga...

11 PREVODITELJICA: Dr. Haglunda, ispravka prevodioca.

12 O: ...njegovih ekshumacija, značajan broj grobnica 1996. Zatim,
13 izvještaje profesora Richarda Wrighta i njegovih ekshumacija iz 1999. i koje su
14 se nastavile 2000. Zatim, gospodin Jose Baraybara. Zatim, Freddiea Petrucellia
15 [fon], njihova zapažanja u vezi sa ekshumacijama, ali moralo bi to ipak da
16 provjerim. I takođe izvještaje glavnih patologa Međunarodnog suda. Ja bih morao
17 da budem oprezan, jer riječ je o ogromnim izvještajima, o hiljadama stranica,
18 ali svakako sam pogledao obdukcijske izvještaje koji su bili uključeni u te
19 izvještaje.

20 P: Vi kažete da su to vještaci koje je ovo Vijeće saslušao, odnosno koji
21 su svjedočili. A da li ima i drugih kojih se možete sjetiti?

22 O: Bilo ko drugi koga bi se mogao sjetiti, koji ukazuje na šta?

23 P: Pa na izvještaje na koje ste se Vi oslanjali.

24 O: Pa, časni Sude, jasno je da u izvještajima koji su prezentirani u mom
25 iskazu sam se oslanjao na, rekao bih, više od 50 različitih osoba i njihovih

26

27

28

29

30

1 izvještaja, uključujući i profesora Browna, Suzie Maljaarsa, dr. De Bruijna,
2 Martina Alsa [fon] i druge. Svi su me oni naveli na to da dam ovakve izjave u
3 vezi s tim da su ti ljudi bili ubijeni.

4 P: Sećam se tokom... da ste tokom ranijeg svedočenja, mislim da je to
5 bilo juče, govorili o tome da ste Vi lično učestvovali u nekim od ekshumacija
6 tokom svog četverogodišnjeg rada kao istražitelj. I rekli ste da je bilo veoma
7 važno da predmeti koji su pronađeni u i oko grobnice, kao na primer brojanice,
8 pa zatim lična dokumenta, ostala identifikaciona dokumenta, da je to sve trebalo
9 zabeležiti?

10 O: Tačno.

11 P: Da li ste Vi svesni... da li Vam je uopšte poznato da je dr. Haglund
12 radio upravo suprotno, da je bacao lične karte okolo-naokolo?

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pogrešno se iznose činjenice. Njega
14 nisu optužili za bacanje ličnih karata.

15 G. MEEK: [simultani prevod] Ja mislim da je u izveštaju upravo stajalo i
16 to da je bacao, odnosno da je to bila jedna od pritužbi u odnosu na dr.
17 Haglunda.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne sećam se tog detalja. U svakom
19 slučaju, možda nisam u pravu, neću se sad pretvarati da mi je poznato njegovo
20 svedočenje i Vaše unakrsno ispitivanje. Ali u svakom slučaju, Vi ste se nekoliko
21 puta pozvani na taj izveštaj. Što se tiče ovog konkretnog incidenta, ja mislim
22 da to nije bilo tako predočeno.

23 Ako ćemo dalje o ovome razgovarati, molim da to ne bude u prisustvu
24 svedoka.

25

26

27

28

29

30

1 G. MEEK: [simultani prevod] Pa onda neka svedok napusti sudnicu.
2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa svedok najverovatnije zna odgovor,
3 pa možda bi bilo dobro da on odgovori, da uštedimo na vremenu.
4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.
5 SVJEDOK: Meni su poznate neke od optužbi vezano za ekshumacije iz 1996.
6 godine. Ne sećam se sada o čemu se sve radilo. Ali ja bih odbacio te optužbe,
7 budući da poznajem dr. Haglunda. Upoznat sam s njegovim radom i ja odbacujem
8 bilo kakvu tvrdnju da bi on na neprikladan način rukovao sa dokazima. Ja mogu da
9 zamislim situaciju da se nešto ne bi koristilo iz razloga što je potpuno
10 uništeno, međutim bio bih veoma iznenađen kada bih znao da je dr. Haglund na
11 bilo koji način pogrešno postupao sa dokazima.
12 G. MEEK: [simultani prevod]
13 P: Gospodine, bez obzira što biste Vi bili iznenađeni, ukoliko su ga
14 njegove kolege optužile za takve aktivnosti, pretpostavljam da biste bili još
15 više iznenađeni?
16 O: Ja ne znam ko ga je optužio za to. Ne mogu da kažem da bih bio
17 iznenađen, budući da ne znam o kome se radi. Ja poznajem dr. Haglunda i poznata
18 mi je njegova reputacija.
19 P: Vi ste radili kao istražitelj za Tužilaštvo u vreme kada je sačinjen
20 izveštaj San Antonio; zar ne? Da l' se sećate toga?
21 O: Mislim da to nije bilo tako. Ja sam počeo da radim u Tužilaštvu u
22 avgustu 1998. godine i ja sam tada započeo sa kontaktima sa dr. Haglundom. To je
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bilo vezano za pripremu izveštaja za Veće u predmetu *Krstić*. Što se tiče samog
2 datuma, to biste Vi morali proverite.

3 P: Vezano za njegov izveštaj?

4 O: Ne, za izveštaj San Antonio.

5 P: Što se tiče tog izveštaja, to je bilo 1998. i 1999., ali ja ću do
6 sutra saznati.

7 Vi ste rekli da ste imali kontakte sa dr. Haglundom. Da li ste lično s
8 njim kontaktirali putem *e-maila*, telefonom?

9 O: Od 1998. godine pa na dalje, ja sam lično kontaktirao sa dr.
10 Haglundom i putem telefona, i preko Interneta, faksom... A tokom... takav
11 kontakt je bio čitav niz godina. A kasnije, obojica smo predavali na
12 međunarodnim kursevima obuke za istražitelje koji se bave ratnim zločinima i s
13 njim sam dugo razgovarao tokom tih kurseva. A takođe sam bio i na jednoj
14 konferenciji na kojoj je on govorio.

15 P: Da li Vam je poznato da nakon iskopavanja 1996. godine i nakon
16 fijaska koji je usledio nakon San Antonio konferencije i njihovog izveštaja, da
17 dr. Haglund nikada nije bio zaposlen u toj oblasti od strane Tužilaštva ovde?

18 O: Časni Sude, opisati njegov rad kao fijasko, mislim da je to potpuno
19 pogrešno. A ne znam da li zbog toga on nije dalje bio zaposlen, odnosno da nisu
20 korišćene njegove usluge ovde od Suda, budući da je on svedočio na drugim
21 suđenjima.

22 P: Da, jeste.

23 O: Ja sam pregledao rad njegov i ja to ne bih mogao da opišem kao
24 fijasko.

25

26

27

28

29

30

1 P: Znam da Vi niste Amerikanac, da ste Vi iz Australije. Da li ste ikada
2 čuli za izraz "trostruki cirkus"?

3 O: Da znam.

4 P: To je žargon; zar ne?

5 O: Da.

6 P: Da li možete da nam kažete šta to ustvari znači?

7 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Prigovor. Kuda ovo sve vodi?

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, ja ne znam šta to znači. Možda ću
9 moći da procenim prigovor kad čujem šta to znači.

10 SVJEDOK: Ja sam iz Australije, možda ja to pogrešno shvatam.

11 Ali uglavnom, radi se ili o nečemu što je izvan kontrole ili što se
12 dešava svuda okolo-naokolo i dakle radi se o cirkusu u kome imamo tri ringa i
13 sve se dešava odjednom.

14 G. MEEK: [simultani prevod]

15 P: Da, van kontrole. I to nije tako daleko od američke definicije tog
16 izraza. Ali mene zanima da li ste Vi lično znali da je dr. Haglund opisao svoj
17 tim 1996. godine, dakle tokom tog perioda ekskavacija, kao cirkus sa tri ringa?

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nije mi to poznato.

2 P: Spomenuli smo reč "fijasko" ranije, ja nisam mislio samo na dr.
3 Haglunda. Da li Vam je poznat patolog koji je radio za Tužilaštvo, po imenu dr.
4 Kirchner?

5 O: Mislite na Bila Kirchnera? Ja ga nikad nisam lično upoznao, Williama
6 Kirchnera, Bila Kirchnera.

7 P: On je bio na terenu i sa... on je bio patolog Tužilaštva u isto vreme
8 kada je i dr. Haglund bio tamo na lokalitetu.

9 O: Pa ja prihvatam to da su dr. Kirchner, ili gospodin Kirchner, radili
10 za Sud u istim profesijama. Ali to bih trebao da proverim u svojim izveštajima.

11 P: Vi ćete se složiti sa mnom, zar ne, da se MKNL bavi samom
12 identifikacijom, ali ne i uzrokom smrti?

13 O: Da, oni se samo bave identifikacijom posmrtnih ostataka.

14 P: Budući da ste Vi bivši policajac i istražitelj, recite mi koji
15 ekspert iz Tužilaštva je identifikovao sve one uzroke za koje ste Vi rekli da su
16 uzroci smrti i način smrti kao rezultat pogubljenja.

17 O: Ja sam i dalje policajac. Ja sam već odgovorio na to pitanje. Radilo
18 se o izveštajima eksperata, eksperata Tužilaštva.

19 P: Da li ste Vi pročitali sva svedočenja u ovom predmetu, svedočenja dr.
20 Haglunda, Wrighta, Baraybara, Petrucellia?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Iz ovog postupka, iz ovog predmeta, ne.

2 P: Da li ste pročitali bilo koje svedočenje.

3 O: Iz ovog predmeta, ne.

4 P: Pre nego što ste došli ovde 1998. godine, koliko dugo ste radili kao
5 policajac u Australiji?

6 O: U avgustu 1983. godine pristupio sam federalnoj policiji. I sve vreme
7 dok sam bio ovde na Sudu ja sam i dalje bio policajac - i dok sam bio ovde na
8 sudu i u New Yorku - dakle, kao policajac radim 24 godine.

9 P: Ako pogledamo Vašu biografiju vidimo da ste radili u raznim
10 oblastima, da ste radili u odelenju za *homicide*, zatim za pljačke, narkotike...

11 O: Na sva pitanja: da.

12 P: Da li ste ikada radili kao tajni agent?

13 O: Ne.

14 P: Da li ste ikada Vi radili sa tajnim agentima?

15 O: Pa, na *ad-hoc* osnovi. Nismo imali takav program tih dana, a ne bih
16 hteo da govorim dalje o aktivnostima koje sam obavljao dok sam bio u Australiji.

17 P: U redu. Ali kao policajac sa 24 godine iskustva i budući da ste se
18 bavili i ubistvima, na primer, da li se slažete sa mnom da patolog mora da bude

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 objektivan i nezavisan kada utvrđuje način i uzrok smrti?

2 O: Da, kao što bi trebalo da bude slučaj i sa policajcem istražiteljem.

3 P: Da li se slažete sa mnom da patolog mora i dalje da bude nezavisan i
4 objektivan i da ni Tužilaštvo ni Odbrana ne smeju da na bilo koji mu pomažu ili
5 da ohrabruju patologa prilikom utvrđivanja načina ili uzroka smrti?

6 O: Ako pitate da li bilo ko iz Odbrane ili Tužilaštva treba da pomogne
7 prilikom utvrđivanja smrti, onda odgovor na to je: ne.

8 P: Hvala. Ostala su nam još tri minuta. A ukratko recite Veću zašto tako
9 mislite.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Meek, pređite na svoje
11 sledeće pitanje.

12 G. MEEK: [simultani prevod]

13 P: Da li Vam je poznato svedočenje u ovom predmetu, budući da ste
14 spominjali svedočenje u prethodnim odgovorima, svedočenje u ovom predmetu i
15 drugim predmetima vezanim za Srebrenicu?

16 O: Poznata su mi svedočenja u drugim predmetima vezano za Srebrenicu.
17 Sigurno je bilo takvih svedočenja u ovom predmetu, ali nisam čitao transkript.

18 P: Da li Vam je poznato bilo kakvo svedočenje koje je predočeno i da
19 kada se kolona 28. divizije, dakle kolona Muslimana kada se kretala od Šušnjara
20 prema slobodnoj teritoriji, da je tamo bilo pojedinaca koji bili pripadnici
21 bosanske armije i da su oni izvršili samoubistvo?

22 O: Pročitao sam izjavu jednog svedoka, možda samo jednog svedoka, ali u
23 kome jeste spominjano samoubistvo. Ja mislim da se radilo o samoubistvu dvojice
24 braće, a moguće je da je bilo i izjave o još nekom samoubistvu.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li Vam je poznato, na osnovu svedočenja bilo u ovom predmetu ili u
2 drugim srebreničkim predmetima, da je bilo i pripadnika armije BiH koji su se
3 nalazili u koloni koja se kretala prema šumi, prema slobodnoj teritoriji, da su
4 mnogi od njih sa sebe odbacili vojnu odeću i da su na sebe stavili civilnu odeću
5 i krenuli zajedno sa kolonom?

6 O: To mi u vidu svedočenja nije poznato.

7 P: Vi ne možete da nam kažete, budući da ne posedujete ekspertizu vezano
8 za način i uzrok smrti ovih navodnih 4.000 tela za koje Vi kažete da su bili u
9 grobnicama, zar nije tačno da jedino što Vi možete da sa sigurnošću kažete jeste
10 da ta tela koje ste Vi otkrili, odnosno koja su otkrivena, da su ta tela na sebi
11 imala, odnosno da tela koja su... samo ona koja su imala poveze na očima i
12 ligature oko ruka, da su jedino te osobe pogubljene i da se to može tvrditi van
13 razumne sumnje.

14 O: Ne slažem se s Vama. Ja mislim da sam odgovorio na to pitanje. Ljudi
15 koji su pronađeni na tim grobnicama su ubijeni, oni su pogubljeni, lišeni
16 života. Dakle, ubistvo. To verujem i to je tako.

17 P: Da li je to podatak takođe koji potiče na osnovu DNK analize i od
18 MKNL-a?

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nemojte odgovoriti na to pitanje.
20 Gospodine Meek, Vi ste već rekli da se MKNL ne bavi uzrokom smrti. Molim Vas
21 pređite na sledeće pitanje.

22 Mislim, ustvari, da nemate ni vremena za to.

23 Da li ste završili sa unakrsnim ispitivanjem?

24 G. MEEK: [simultani prevod] Mislim da jesam... Mislim da nisam.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda ćemo nastaviti sutra.

26 Hvala Vam. Svedok može da napusti sudnicu. Puno Vam hvala, gospodine

27

28

29

30

1 Manning. Nastavićemo sutra.

2 [Svjedok se povlači]

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, izvolite. Samo
4 kratko, molim Vas.

5 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da li možemo da saznamo koliko će još
6 vremena biti potrebno ostalim timovima, budući da bismo mi hteli da završimo sa
7 svedočenjem gospodina Kingoria. A što se tiče ovakvog načina ispitivanja, mislim
8 da to nije od velike vrednosti Veću.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko Vam još vremena potrebno,
10 gospodine Meek?

11 G. MEEK: [simultani prevod] 20 do 30 minuta.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođu Nikolić, da li Vam je i dalje
13 potrebno 45 minuta?

14 GĐA NIKOLIĆ: Ja ću pokušati da završim u okviru tog vremena, časni Sude.
15 Ako bude bilo u redu sa odgovorima, mislim da će biti kraće.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Stojanoviću.

17 G. STOJANOVIĆ: Mi računamo, časni Sude, da će to trajati dvadesetak
18 minuta.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda imamo Odbranu Miletića i
20 Pandurevića. Njima će ukupno trebati tridesetak minuta.

21 Dakle, to je to. Hvala.

22 I dalje bih predložio da se skupite svi i da vidite kakav će biti
23 raspored za gospodina Kingoria.

24 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] U redu.

25 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molimo ustanite.

26 ... Sjednica završena u 13.47h.

27 Nastavak zakazan za srijedu,

28

29

30

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

12.12.2007., u 09.00h.

utorak, 11.12.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.